

Балиқ ва балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги тўғрисидаги махсус техник регламенти

1-боб. Умумий қоидалар

1-§. Мақсади ва қўллаш доираси

1. Ушбу махсус техник регламент (кейинги ўринларда - техник регламент деб юритилади) балиқ ва балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини (кейинги ўринларда - балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари деб юритилади) ишлаб чиқариш, сақлаш, ташиш, унинг эркин ҳаракатланишини таъминлаш учун тамғалаш ва қадоқлаш шунингдек хавфсизлиги хусусида истеъмолчиларни чалғитувчи ҳаракатларнинг олдини олиш талабларини белгилайди.

Ушбу техник регламент Ўзбекистон Республикаси ҳудудида муомалага чиқарилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларига нисбатан қўлланилади.

2-§. Техник регламентнинг техник тартибга солиш объектлари

2. Техник регламентнинг техник жиҳатдан тартибга солиш объектлари қуйидагилар:

а) пишевая рыбная продукция, полученная из уловов водных биологических ресурсов и объектов аквакультуры, растительного и животного происхождения, в переработанном или непереработанном виде, в том числе следующих видов:

сув биологик манбаларидан ва аквакултура объектларидан овланган ўсимлик ва сув ҳайвонот манбаларидан, қайта ишланган ёки қайта ишланмаган шаклда олинган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг қуйидаги турлари:

- тирик балиқ , ва тирик сув умуртқасизлар;
- хом балиқ (янги), янги сув умуртқасизлари, янги сутэмизувчилар, хом сув ўтлари (янги) ва янги сув ўсимликлар;
- қайнатиб-музлатилган сув умуртқасизлар, сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари;
- совутилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- ярим музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

- пастеризацияланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- қоқи қилинган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- қуритилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- қоқи қилиб-қуритилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- маринадланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- тузланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- иссиқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- ярим дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- сурланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- болалар озиқланиши учун мўлжалланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан, балиқ ва сабзавотларга асосланган қўшимча овқатлар, асоси балиқ бўлган қўшимча таомлар;
- пазандалик балиқ маҳсулотлари;
- ярим тайёр пазандалик маҳсулотлари;
- балиқ қиймасидан озиқ-овқат маҳсулотлари;
- балиқ консервалар;
- табиий балиқ консервалар;
- ёғ қўшилган табиий балиқ консервалар;
- ярим тайёрланган балиқ консервалар;
- пресервалар;
- донадор икра;
- пардали икра;
- икра-уруғ;
- пастеризацияланган икра;
- пресланган икра;
- ажратиб тузланган икра;
- балиқ икрасидан маҳсулотлар;
- балиқ, сув умуртқасизлар ва сув сутэмизувчиларнинг озиқавий ёғи;
- балиқ озиқ-овқат маҳсулотларидан гидролизат;
- ўхшатиб қилинган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;
- балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш, сақлаш, ташиш, сотиш ва утилизация жараёнлари.

3. Ушбу техник регламент қуйидагиларга таалукли эмас:

- а) балиқларни, сув умуртқасизларни, шунингдек сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликларини кўпайтириш ва ўстириш (боқиш) жараёнлари;

б) ихтисослашган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари (болалар овқатлари учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларидан ташқари);

в) балиқ, сувдаги умуртқасизлар, шунингдек сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари асосида тайёрланган биологик фаол озиқ-овқат қўшимчалари;

г) Ўзбекистон Республикаси ҳудудида муомалага чиқарилиши мўлжалланмаган, уйда, хусусий фермер хўжаликларида ёки боғдорчилик, томорқачилик ва чорвачилик билан шуғулланадиган фуқаролар томонидан ёки фақат шахсий истеъмол учун мўлжалланган ва озиқ - овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш, сақлаш, ташиш ва ажратиш билан шуғулланадиган фуқаролар томонидан ишлаб чиқарилган балиқ озиқ – овқат маҳсулотлари;

д) озиқ-овқатга кирмаган балиқ маҳсулотлари.

3 §. Атамалар ва таърифлар

4. Мазкур техник регламентда куйидаги атама ва таърифлар қўлланилади:

“аквакултура объектлари” - сунъий хавзаларда балиқлар, умуртқасизлар, қисқичбақасимонлар ва сув ўтларини етиштириш, шу жумладан кўпайтириш;

“балиқ озиқ-овқат маҳсулотларидан гидролизат” - гидролиз жараёнида балиқ тўқималаридан, сув умуртқасизлардан, сув сутэмизувчилардан ва бошқа сув ҳайвонларидан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини чуқур сувсизлантириш” - музлатилган маҳсулотлар юзаси, мушак тўқималарининг қалинлигига кириб ва ташқи кўринишини бузмасдан механик усулида олиб ташланмайдиган оқ ва (ёки) сариқ доғлар борлиги кўрганда намоён бўладиган балиқ, сув умуртқасизлар, сув ҳайвонларилар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонларилари маҳсулотларининг юзасида тўқима шарбатини йўқотиш;

“балиқлардан, сув умуртқасизлар ва сутэмизувчилардан олинадиган ёғлар” - озиқ-овқат қўшимчалари ва (ёки) ароматизаторлар қўшилган, ёки қўшилмаган сув умуртқасизлар ва сув сутэмизувчилар, ёғли балиқ хом ашёсидан тайёрланган балиқ таомлар;

“балиқ ва сабзавотларга асосланган қўшимча озиқ-овқат маҳсулотлар” - кичик ёшдаги болалар учун мўлжалланган, ўсимлик таркибий қисмлари (мева, сабзавот, дон, ун) қўшилган турли хил балиқлардан тайёрланган, маҳсулот умумий массасининг 18% дан 40% - гача балиқ мушак тўқимасини ўз ичига оладиган болалар учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - инсон истеъмоли учун мўлжалланган, ишлов берилмаган ёки ишлов берилган шаклдаги, балиқ (тирик балиқ ва барра балиқ, сувда яшовчи умуртқасизлар (шу жумладан

тирик ва сув янги умуртқасизлар), шунингдек сув ўтлари (шу жумладан янги сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари (шу жумладан янги сув ўсимликлари), шу жумладан улардан олинадиган маҳсулотлар;

“балиқ асосидаги қўшимча озиқ-овқат маҳсулотлари” - кичик ёшдаги болалар учун мўлжалланган, турли хил балиқлардан тайёрланган, маҳсулотнинг умумий массасидан балиқ мушак тўқималарининг 40% дан кўпроғини ўз ичига олган болалар учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“балиқ пазандалик маҳсулотлари” - термик ишлов беришдан кейин ёки уларсиз овқатланишга тайёр озиқ-овқат қўшимчалари ва (ёки) озиқ-овқат компонентлари қўшиб ёки қўшмасдан тайёрланадиган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг эгаси” - балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг эгаси, бошқарувчиси ёки фойдаланувчиси сифатида фаолият юритадиган мулк ҳуқуқига эга юридик ёки жисмоний шахс;

“балиқ озиқ-овқат маҳсулотларидан тайёрланган қийма” - балиқ, сув умуртқасизлар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонларилардан бир хил массага майдаланиш жараёнида тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“балиқ маҳсулотларини утилизация қилиш” - ундан фойдаланиш ва ундан фойдаланиш учун яроқсиз бўлган маҳсулотнинг ҳолати, шунингдек унинг одамлар, ҳайвонлар ва атроф - муҳитга зарарли таъсирини истисно этиш;

“балиқ озиқ - овқат маҳсулотларининг яроқлилик муддати” - балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ушбу техник регламентда белгиланган хавфсизлик талабларига тўлиқ жавоб бериши, шунингдек маҳсулотнинг ўрамида кўрсатилган истеъмол хусусиятларини сақлаб туриши ва кейинчалик озиқ - овқат маҳсулотининг яроқсизлигида фойдаланишга мўлжалланган вақт;

“сув сутэмизувчилар” - яшаш муҳит ҳароратидан юқори бўлмаган ҳароратда жойлашган ёки совутилган, ҳаёт белгилари бўлмаган сув сутэмизувчилар;

“ сув умуртқасизлар” - ҳаёт белгиларини сақлаб қолган, яшаш муҳити ҳароратига яқин ҳароратда сувдан овланган қисқичбақасимонлар, моллюскалар ва игнатанлилар.

“балиқ консервалари” - балиқлар, сув умуртқасизлар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонларидан, шунингдек сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликларидан тайёрланган, уларнинг масса улуши камида 50% ни ташкил этадиган, озиқ-овқат қўшимчалари ва ароматизаторлар, қайла, гарнирлар қўшиб ёки қўшмасдан тўлдирилган, герметик ёпилган идишда стерилизация қилинган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“балиқ чиқиндилари” - балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун яроқсиз озиқ-овқат хом ашёси ёки балиқ озиқ-овқат

маҳсулотлари ишлаб чиқариш давомида ҳосил бўлган ушбу маҳсулотларнинг фойдаланилмаган қолдиқлари;

“балиқ икрасидан маҳсулотлар” - тўлиқ ёки икра бўлақларидан, балиқ икра донасидан, балиқ моллюскалари ва игнатанлилардан олинган икра, озиқ-овқат маҳсулотларининг таркибий қисмлари (озиқ-овқат ингредиентлари) қўшилган ҳолда тайёр таомлар;

“глазирланган” - эритилган озиқ-овқат қўшимчалари билан ёки уларсиз ичимлик ёки тоза сувда суғориш ёки ботириш, унда музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари юзасида музнинг ҳимоя қатламини ҳосил қилиш жараёни;

“донадор икра” - лосос оиласи ёки бақрабалиқ -осетрлар оиласининг икра - уруғидан тайёрланган, ишлов берилган ош тузи ёки ош тузи аралашмаси билан, ўсимлик ёғи қўшилган ёки қўшилмаган озиқ-овқат маҳсулотлари;

“ёш болалар учун мўлжалланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - болалар овқати учун мўлжалланган (8 ойдан 3 ёшгача бўлган ёш болалар, 3 ёшдан 6 ёшгача бўлган мактабгача ёшдаги болалар, 6 ёш ва ундан катта ёшдаги мактаб болалари учун) бола организмнинг тегишли физиологик эҳтиёжларини қондирадиган ва тегишли ёшдаги боланинг соғлиғига зарар етказмайдиган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари.

“икра-дон” - тухумдоннинг бириктирувчи тўқимасидан ажратилган балиқ, моллюскалар ва игнатанлилар икраси;

“ишлаб чиқарувчи” - ўз номидан балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқарадиган ёки сотадиган ва техник регламентлар талабларига мувофиқлиги учун жавобгар бўлган юридик шахс ёки якка тартибдаги тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтган жисмоний шахс, шу жумладан хорижий ишлаб чиқарувчи;

“иссиқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - иссиқ дудлаш жараёнида ва тўлиқ пиширилган маҳсулотлар ранги, ҳиди ва таъмига эга олдиндан тузланган балиқлар, сув умуртқасиз сув ҳайвонларилар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонлариларидан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“қайта ишланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - балиқ, сув умуртқасизлар, сув ҳайвонларилар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонларилардан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шунингдек, ишлов берилган сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари;

“қайта ишланмаган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - балиқ, сув умуртқасизлар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонлариларидан, шунингдек, ишлов берилмаган сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликларидан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“қайта ишлаш (ишлов бериш)” - термик ишлов бериш (музлатиб ва совутишдан ташқари), дудлаш, консервалаш, пишириш, маринадлаш,

курутиш, тузлаш, бойитиш, ажратиб олиш, экструзия ёки шу жараёнларнинг бирикмаси;

“қайнатиб-музлатилган сув умуртқасизлар” - оқсилнинг тўлиқ ивишига қадар олдиндан қайнатиладиган ва минус - 18 °С дан юқори бўлмаган ҳароратгача музлатиладиган сув умуртқасизлар;

“қайнатиб-музлатилган денгиз ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари” - сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари эластик зичлик даражасигача пиширилган ва минус -18°Сдан юқори бўлмаган ҳароратгача музлатиладиган денгиз ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари;

“келиб чиқиши сув ҳайвонлариотга мансуб бўлган сувдаги организмларининг озиқ-овқат маҳсулотлари” - балиқ, сувда яшовчи умуртқасиз сув ҳайвонлари, сувда яшовчи сутэмизувчилар ва бошқа сувда яшовчи сув ҳайвонлари уларни сақлаш, кўпайтириш ёки сунъий равишда яратилган яшаш жойларининг ярим эркин шароитларида овланган (ушланган) сув ҳайвонлари;

“келиб чиқиши ўсимлик бўлган сувдаги организмларининг озиқ-овқат маҳсулотлари” - боқиш, кўпайтириш ёки сунъий равишда яратилган яшаш муҳитининг ярим эркин шароитларидан ажратиб олинган (ушланган) сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари;

“келиб чиқиши ўсимлик бўлган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - келиб чиқиши ўсимлик бўлган сувдаги биологик манбалардан олинган ва келиб чиқиши ўсимлик бўлган сувдаги организмларнинг (аквакултура) озиқ-овқат маҳсулотларидан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“келиб чиқиши сув ҳайвонлариотга мансуб бўлган қайта ишланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - сув ҳайвонларилардан олинган сувдаги биологик манбалари ва аквакултура озиқ-овқат маҳсулотларидан тайёрланган, қайта ишланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“консерваларни стерилизация қилиш” - ишлаб чиқарувчи томонидан белгиланган сақлаш, ташиш ва сотиш шароитида консерваларнинг саноат стериллигини таъминлаш, уларнинг яроқлилик муддати чекланган муддатга маҳсулотларни 100 °С дан юқори ҳароратда термик ишлов бериш;

“келиб чиқиши сув ҳайвонлариотга мансуб бўлган сувдаги биологик манбаларни овлаш” - балиқлар, сув умуртқасизлар, сув ҳайвонлариларни табиий яшаш жойларидан овлаш (тутиш);

“келиб чиқиши ўсимлик бўлган сув биологик манбаларни овлаш” - сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликларини табиий яшаш жойларидан овлаш.

“қоқи қилинган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - қоқи қилиниш жараёнида олдиндан тузланган балиқлардан, сув умуртқасизлар, сув ҳайвонларилар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонлариларидан

тайёрланган балиқнинг озиқ-овқат маҳсулотлари, намлик массаси 30%-ни ташкил этадиган, зич тузилиши ва пишган маҳсулот хусусиятларига эга бўлган балиқ;

“қуритилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - намлик масса улуши 20%-дан кўп бўлмаган қуритиш жараёнида олдиндан тузланган балиқлар, сув умуртқасизлар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонларилари, шунингдек сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликларидан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“қуритилган-қоқи кининган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари”: 20%-дан 30%-гача намлик масса улуши қуритиш-қоқи қилиш жараёнида олдиндан тузланган балиқлар, сув умуртқасизлар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонлариларидан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“маринадланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - ош тузи, шакар, зираворлар ва озиқ-овқат кислотаси аралашмаси билан ишлов берилган балиқлар, сув умуртқасизлар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонлариларидан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - маҳсулот қалинлигида минус -18°C дан юқори бўлмаган ҳароратгача музлатиш жараёни олиб борилган балиқ, сув умуртқасиз, сув ҳайвонларилар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонларилари шунингдек, сув ўтлари ва улардан тайёрланган маҳсулотлар, бошқа сув ўсимликлари;

“пардали икра” - совутилган, музлатилган, тузланган, дудланган ёки қуритилган шаклда пардали икра, чиғаноқ ва игнатанлилардан тайёрланган ёки қисмларга бўлинган озиқ-овқат маҳсулотлари;

“паразитларнинг мавжудлиги (паразитар зарарланишлар)” - кўздан кечириш пайтида ва (ёки) бошқа усуллардан фойдаланган ҳолда балиқ таомлари, сув умуртқасизлар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонлариларини ажратиш имконини берадиган паразитлар, паразитлар ёки уларнинг қолдиқлари балиқ овқатларида мавжудлигини назорат қилиш;

“пастеризация” - чекланган сақлаш муддати давомида маълум бир сақлаш ҳароратида унинг хавфсизлигини ва микробиологик барқарорлигини таъминлаш, 60°C -дан 100°C ҳароратгача маҳсулотларни термик ишлов бериш;

“пастеризацияланган балиқ икраси” - герметик муҳрланган пакетларда балиқ икрасидан тайёрланган, озиқ-овқат қўшимчалари билан ош тузи аралаштирилиб ёки ош тузи билан қайта ишланган пастеризацияланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“пастеризация қилинган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - пастеризацияланган, герметик қадоқланган, қайла тўлдирилган, қўшимчалар қўшиб ёки қўшмасдан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“қафасларда балиқ етиштириш” - сув муҳитида балиқларни етиштириш, кўпайтириш ва сақлаш учун мослаштирилган қурилмалар;

“совук дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - тутунли, тутунсиз, ёки совук дудлашнинг аралаш усули жараёнида ва дудланган маҳсулотлар ранги, ҳиди ва таъмига эга олдиндан тузланган балиқлар, сув умуртқасизлардан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“сурланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - серсувлилик даражаси бир оз сиқилган ва пишган маҳсулотнинг хусусиятларига эга намликнинг белгиланган масса улуши қуритиш-қоқи қилиш жараёнигача олдиндан тузланган балиқлар, сув умуртқасиз, сув ҳайвонларилар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонларилардан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“сувдаги биологик ресурсларини овлаш” - табиий ва сунъий яшаш жойидан ажратиб олинган сув биологик манбалари;

“тоза сув” - балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигига зарар етказиши мумкин бўлган миқдордаги микроорганизмлар, зарарли радиоактив моддалар ва захарли планктонларни ўз ичига олмайдиган дизенфикацияланган (тозаланган) сув, шу жумладан, денгиз ёки чучук сув;

“тирик балиқ” - табиий равишда ёки унинг яшаш муҳитига яқин жойда, тананинг табиий ҳаракатлари, жағлар, ойқулоқ (жабра) қопламалари билан сузувчи балиқ;

“тирик сув умуртқасизлар” - яшаш шароитларида сақланадиган механик тасирларга ҳар бир тур учун характерли реакцияга эга игнатерлилар, моллюскалар, қисқичбақасимонлар.

“табиий балиқ консервалар” - стерилизация қилинадиган таркибий қисмларни олдиндан термик ишлов бермасдан зирavorларнинг асосий таркибий қисмларига қўшилган ёки қўшилмаган ҳолда балиқ, сув умуртқасиз, сув ҳайвонлари, сув сутэмизувчилар тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“пресланган икра”- икра-уруғининг қиздирилган тўйимли туз эритмасида тузланиб, бир хил масса хосил бўлгунча қадар пресланган балиқ озиқ-овқат маҳсулоти

“тузда сўндирилган икра” - ош тузи ва ош тузи аралаштирилган озиқ-овқат қушимчалари билан ишлов берилган донадор икра (осетр оиласи ва лосос оиласининг балиқларидан ташқари), қисқичбақасимонлар, игнатанлилардан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

“тарқатиш ва тозалаш маркази” - зарур бўлган вақтгача тирик икки табақали моллюскаларни биологик тозалаш, саралаш ва қадоқлаш учун тоза оқимли, ёки ичимлик суви билан жихозланган мосламага жойлаштириш

“тузланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари” - ош тузи ёки денгиз тузи билан ишлов берилган, зирavorлар қўшилган ёки қўшилмаган,

уларнинг экстрактлари, шакар, озиқ-овқат қўшимчалари, истеъмол қилишга тайёр балиқ озиқ-овқат маҳсулотлар;

"тақлидланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари" - ушбу тақлидланган маҳсулотнинг органолептик хусусиятларини тиклайдиган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари (масалан "икра аналоги", "қисқичбақа таёқчалари")

"ўсимлик-балиқларга асосланган қўшимча озиқ-овқат маҳсулотлари" - кичик ёшдаги болалар учун мўлжалланган ўсимлик маҳсулотларидан (мевалар, сабзавотлар, дон, ун) ва турли хил балиқлардан тайёрланган, умумий маҳсулот вазнининг 8% - 18%-гача бўлган балиқ мушак тўқималаридан тайёрланган болалар учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

"фикотоксинлар" - баъзи турдаги сув ўтлари томонидан ишлаб чиқарилган майда сув ўтлари ва моллюскаларда (сефалоподлардан ташқари) ва қисқичбақа ички органларида тўплана оладиган табиий заҳарли моддалар;

"хом балиқ (барра)" - яшаш муҳитининг ҳароратидан юқори бўлмаган ҳароратда жойлашган ёки совутилган, ҳаёт белгилари бўлмаган балиқ;

"сув ҳайвонларилардан олинадиган қайта ишланмаган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари" - балиқ, сув умуртқасизлар, сув сутэмизувчилар ва қайта ишланмаган бошқа сув ҳайвонлариларидан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

"хом сув ўтлари (барра) барра сув ўсимликлар" - сувдан олинган ва ўзига хос ранги, ҳиди, тўқима эгилувчанлиги юзасида сув қатламини сақлаб қолган сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари;

"ҳимоя қилиш" - ишлаб чиқарувчи томонидан белгиланган шартларга мувофиқ зич ва (ёки) герметик ёпилган истеъмол ўрамида озиқ-овқат қўшимчалари, гарнирлар, қайла қўшиб ёки қўшмасдан сақланадиган уларнинг таркибида аниқ массанинг камида 65% балиқ, 55% сув умуртқасизлар, икра, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонларилар учун, шунингдек сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари, ош тузининг масса улуши 8 фоиздан ошмайдиган тузланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

"ярим тайёр балиқ пазандалик маҳсулоти" - тайёр бўлмаган ҳолда пазандачиликнинг бир ёки ундан кўп босқичидан ўтган озиқ-овқат компонентлари ва (ёки) озиқ-овқат қўшимчалари қўшилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

"ярим дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари" - тутунда тайёрланган ёки тутунсиз аралаш усуллар совутиб дудлаш жараёнида ва дудланган маҳсулотлар бир оз ранги, ҳиди ва таъмига эга олдиндан тузланган балиқлар, сув умуртқасизлар, сув ҳайвонларилар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув ҳайвонларилардан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;

"ярим музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари"- ички тўқима суюклик музлаш хароратидан паст, 1°C ёки 2°C хароратгача музлаш жараёнида дучор бўлган балиқ, сув умуртқасизлар, сув сутэмизувчилар ва бошқа сув хайвонлари, сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари;

"ярим консерваланган балиқ" - иссиқликка чидамли, спора ҳосил қилмайдиган микрофлоранинг нобуд бўлишини таъминлайдиган, термик ишлов бериладиган, спора ҳосил қилувчи микрофлоранинг миқдорини камайтириш ва ишлаб чиқарувчи томонидан белгиланган сақлаш муддати учун 6 °C-дан юқори бўлмаган хароратда микробиологик барқарорлик ва маҳсулот хавфсизлигини кафолатлайдиган герметик ёпиқ қадокдаги балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари.

4-§. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари идентификацияси

5. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари идентификацияси қуйидаги усуллардан бири ёки бир нечта усуллар билан амалга оширилади:

а) ном бўйича усул- истеъмол ўрамлари, транспорт ўрамлари ва (ёки) илова қилинган ҳужжатда кўрсатилган маркировкада балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари номини таққослаш орқали ҳамда ушбу техник регламентда белгиланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари турини аниқлашда кўрсатилган ном билан;

б) визуал (кўз билан кузатиш) усул - ушбу техник регламент ва (ёки) тайёр маҳсулот ҳужжатида балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини аниқлашда кўрсатилган белгилари билан ташқи кўринишини таққослаш орқали;

с) органолептик усул - ушбу техник регламент ва (ёки) тайёр маҳсулот ҳужжатида балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини аниқлашда кўрсатилган органолептик кўрсаткичлар билан балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг ташқи кўринишини таққослаш орқали;

г) аналитик усул - ушбу техник регламент ва (ёки) тайёр маҳсулот ҳужжатида балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини аниқлашда кўрсатилган белгиларига морфологик, физик, кимёвий, биокимёвий ва микробиологик кўрсаткичларнинг мувофиқлигини текшириш орқали ҳамда ҳақиқий кўрсаткичларини асл табиий намуналар билан белгилаш, шу жумладан, балиқ, сув умуртқасизлар ва бошқа сув хайвонлариларини, шунингдек сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликларининг турлари идентификацияси усулини қўллаш билан;

6. Органолептик усул балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари номи ва визуал усуллари билан идентификациялаш мумкин бўлмаган ҳолатда ишлатилади.

7. Аналитик усул балиқ озиқ-овқат маҳсулотларинг номи, визуал ёки органолептик усуллар билан идентификациялаш мумкин бўлмаган ҳолатда ишлатилади.

2-боб. Хавфсизлик талаблари

1-§. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларига қўйиладиган хавфсизлик талаблари

8. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида муомалага чиқарилган балиқ ва балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ушбу техник регламентнинг 1-7 иловаларида белгиланган хавфсизлик талабларига, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси "Озиқ-овқат маҳсулотининг сифати ва хавфсизлиги" тўғрисидаги, Ўзбекистон Республикаси "Ветеринария қонуни тўғрисида талабларига мувофиқ бўлиши ҳамда ветеринария, ветеринария-санитария қоидалари ва нормаларига жавоб бериши лозим.

9. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ветеринария рухсатномасини қўлга киритган хўжаликларнинг (корхоналарлардан) аквакултура объектларидан, ваколатли орган (Ўзбекистон Республикаси Ветеринария қўмитасининг ҳудудий бўлимлари) томонидан амалга ошириладиган сув биологик манбаларнинг хавфсизлиги мониторинги маълумотларига мувофиқ хавфсиз жойлардан ушланган (овланган) сув биологик манбалардан тайёрланиши керак. Мониторинг маълумотлари ваколатли органларнинг расмий сайтларида ахборот ва телекоммуникация интернет тармоғида жойлаштирилиши лозим.

10. Аквакултура балиқ озиқ-овқат маҳсулотларида табиий ва синтетик гормонал моддалар ёки генетик ўзгартирилган организмлар бўлмаслиги керак.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида муомалага чиқариладиган маҳсулотлари таркибидаги ветеринария дори воситалари қолдиқлари (левомицетин "Хлорамфеникол", тетрациклин гуруҳи ва бацитрацин бундан мустасно), сув ҳайвонларининг ўсиш стимуляторлари (гормонал воситалар), дорилар (микробларга қарши воситалар) техник регламентининг 2-иловасида белгиланган рухсат этилган даражалардан ошмаслиги керак.

Ўзбекистон ҳудудида қуйидаги балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари сотилишга йул қуйилмайди:

а) Diodontidae (икки тишли, типратикан-балиқ), Molidae (ой-балиқ), Tetraodontidae (тўрт тишли) ва Canthigasteridae (тўрт тишли, руфаклилар оиласи) захарли балиқ турларини олиб кириш ва улардан фойдаланиш тақиқланади;

б) органолептик кўрсаткичлар буйича истеъмол хусусиятларига мувофиқ булмайдиган;

в) тана харорати минус 18°C дан ошган музлатилган маҳсулотлар;

д) сақлаш пайтида музнинг эришига дучор бўлган;

е) маҳсулот таркибида инсон саломатлиги учун хавфли бўлган биотоксинлар мавжудлиги (фикотоксинлар).

12. Ухлаб қолиш аломатлари бўлган тирик балиқларни хом балиқ (барра) сифатида сотилишни ёки қайта ишлаш учун юборилиши керак.

Бақра балиқ оиласининг тирик балиқлари ухлаб қолишининг биринчи белгиларида дарҳол ичак-човоғини тозлаш учун юборилиши керак.

Жароҳатланганлик, ифлосланган балчиқ, кум, нефт маҳсулотлари, сув ўтлари, чиғаноқлар билан қисқичбақасимонларнинг туллаш пайтида ва юмшоқ зирҳлилик пайтида, шуниндек, ярим моллюскалар ва игнатерликлар ҳаётнинг айрим белгиларини сақлаб қолган паст фаолликдаги қисқичбақасимонлар, моллюскалар ва игнатерликларнинг сотилишига йўл қўйилмайди.

Ҳаётнинг айрим белгиларини сақлаб қолган паст фаолликдаги қисқичбақасимонлар дарҳол совутиш, кесиш, пишириш ва (ёки) музлатиш учун юборилиши керак.

Денгиз урчинлари, қисқичбақасимонлар, қориноёқлилар ва қўштабақа моллюскалар фақат жонли шаклда сотилишга ва қайта ишлашга юборилиши керак.

Тирик трепанглар қўлга олингандан сўнг дарҳол ишлов берилиши керак.

Тирик еса бўладиган моллюскалар пастга қавариқ қобиқ япроғи билан жойлаштирилган бўлиши керак.

Тирик қўштабақа моллюскаларнинг қопқоқлари маҳкам ёпилиши ёки бироз очиқ бўлиши керак, лекин уларга тегиниш пайтида ёпиқ бўлиши керак.

Тирик қисқичбақасимонлар, игнатерликлар ва моллюскалар механик таъсирга жавоб бериши керак.

Тирик қўштабақа моллюскалар фойдаланишга чиқарилишидан олдин сараланиши ва тозалашдан ўтиши керак.

Тирик қўштабақа моллюскалар такрорий сувга ботирилмаслиги ёки уларни сотиш учун қадоқланганидан сўнг сув билан намланмаслик керак.

13. Инсон саломатлиги учун хавфли бўлган балиқларнинг алоҳида қисмлари кесиб олиниши ва кейинчалик ушбу қисмлар утилизация қилиниши лозим.

14. Сув биологик манбалар ва келиб чиқиши сув ҳайвонларига мансуб бўлган аквакултура объектларидан тайёрланган озиқ-овқат маҳсулотларида паразитлар (паразит зарарланишлар) борлигини текшириш керак. Балиқ, қисқичбақасимонлар, моллюскалар ва уларни қайта ишлаш маҳсулотларининг паразитологик хавфсизлик кўрсаткичлари ушбу техник регламентнинг 3-иловасида белгиланган.

Агар тирик паразитлар ва уларнинг гумбаклари инсон саломатлиги учун хавфли булса, тирик балиқларда, тирик сув умуртқасизларда бўлган сув биологик манбалар ва келиб чиқиши сув ҳайвонлариотга мансуб бўлган аквакултурасидан тайёрланган озиқ-овқат маҳсулотлари тегишли усуллар билан зарарсизлантирилиши керак.

Тирик балиқ, хом балиқ, сув умуртқасизлар, совутилган ва кам музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларида инсон саломатлиги учун

хавфли бўлган тирик паразитлар ва уларнинг ғумбаклари аниқланганда бунақа маҳсулотларнинг муомалага чиқаришдан олдин минус 20 °С -дан юқори бўлмаган ҳароратда камида 24 соат ёки минус 35 °С дан юқори бўлмаган ҳароратда камида 15 соат давомида музлатилиши керак, шунингдек унинг хавфсизлигини кафотлайдиган бошқа зарарсизлантириш усули қўлланади.

15. Кўриниб турган паразитлар билан зарарланган истеъмол қилинадиган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини сотишга йўл қўйилмайди.

16. Келиб чиқиши сув ҳайвонлариотга мансуб бўлган қайта ишланмаган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг органолептик кўрсаткичларни баҳолашда фарқлар мавжуд бўлса, учувчан асосларнинг умумий азоти кўрсаткичи аниқланади.

Умумий азотли учувчан асосларнинг қўйидаги чегаралари ошиб кетса, балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари саноатни қайта ишлаш ва озиқ-овқат истеъмоли учун яроқсиз ҳисобланади:

Scorpaenidae (Чаён) оиласи турлари учун 100 g гўштга 25 mg азот тўғри келганда;

Қалқонбалиқ (Pleuronectidae) оиласи турлари учун 100 g гўштга 30 mg азот тўғри келганда, Палтус (қалқонбалиқ бир тури) бундан мустасно;

Бошқа балиқ турлари учун 100 g гўштга 35 mg азот тўғри келганда.

2 §. Микробиологик хавфсизлик кўрсаткичлари

17. Микробиологик кўрсаткичлар техник регламентнинг 1-иловасида келтирилган микробиологик талабларга мувофиқ бўлиши зарур.

3-§. Паразитологик хавфсизлик талаблари

18. Балиқ, қисқичбақасимонлар, моллюскалар ва уларни қайта ишланган маҳсулотлар учун паразитологик хавфсизлик кўрсаткичлари техник регламентнинг 3-иловасида келтирилган паразитологик талабларга мувофиқ бўлиши керак.

4-§. Гигиеник хавфсизлик кўрсаткичлари

19. Балиқ озиқ-овқатлар маҳсулотлари учун гигиеник хавфсизлик кўрсаткичлари техник регламентнинг 4-иловасида келтирилган гигиеник хавфсизлик талабларига мос бўлиши керак.

5-§. Ёш болаларнинг овқатланиши учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг озуқавий қиймати ва хавфсизлик кўрсаткичлари

20. Ёш болаларнинг овқатланиши учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг озуқавий қиймати ва хавфсизлик кўрсаткичлари техник регламентнинг 5-иловасида келтирилган талабларга мувофиқ бўлиши керак.

6-§. Мактабгача ва мактаб ёшидаги болаларнинг овқатланиши учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг озуқавий қиймати ва хавфсизлик кўрсаткичлари

21. Мактабгача ва мактаб ёшидаги болаларнинг овқатланиши учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг озуқавий қиймати ва хавфсизлик кўрсаткичлари техник регламентнинг 6-иловасида келтирилган талабларга мувофиқ бўлиши керак.

7-§. Мушак тўқималарининг намлик кўрсаткичлари

22. Овланган балиқ ва сувдаги умуртқасизларнинг асосий турларидан музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари мушак тўқималарининг рухсат этилган намлик кўрсаткичлари техник регламентнинг 7-иловасида келтирилган талабларга мувофиқ бўлиши керак.

8-§. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш жараёнларига хавфсизлик талаблари

23. “Балиқ ва балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш жараёнлари ушбу техник регламент талабларига, Ўзбекистон Республикаси “Озиқ-овқат маҳсулотининг сифати ва хавфсизлиги тўғрисида”ги, Ўзбекистон Республикаси “Ветеринария тўғрисида”ги қонуни талабларига мувофиқ бўлиши, ветеринария, ветеринария-санитария қоидалари ва нормаларига ҳамда техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги меъёрий ҳужжатлар талабларига мос келиши керак”.

24. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш жараёни амалга ошириладиган ишлаб чиқариш объектларини ташкил этишга қўйиладиган талаблар Ўзбекистон Республикаси “Озиқ-овқат хавфсизлиги тўғрисида”ги қонунида ва техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларда белгиланган.

25. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги уни ишлаб чиқариш қўйидаги жараёнларида таъминланиши керак:

а) Балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологик жараёнларининг барча босқичларида (жойларида) ва уларнинг режимларида амалга оширилиши;

б) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда аралашиб кетишини (ифлосланишини) истисно қилувчи технологик жараёнларнинг оптимал кетма-кетлиги;

в) технологик ускуналарнинг ишлашини кузатиш;

г) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини қадоқлаш ва қадоқлаш материалларини ишлаб чиқариш учун озиқ-овқат хом ашёсини сақлаш шароитларига риоя қилиш;

д) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини аралашиб кетишини (ифлосланишини) истисно қилиш, балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган ишлаб чиқариш бинолари ҳолати, технологик жиҳозлар ва инвентарларни ўз ичига олиши;

е) озиқ-овқат ва балиқ маҳсулотларини ишлаб чиқаришда қўлланиладиган технологик асбоб-ускуналар ва инвентарларни санитар тозалаш, дезинфекция, дезинсекция ва саноат биноларини дератизация қилиш усуллари ва частотасини танлаш. Санитар даволаш, дезинфекция,

дезинсекция ва дератизация балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг ифлосланиш хавфини бартараф этиш учун етарли оралиқда олиб борилиши керак. Санитария даволаш, дезинфекция, дезинсекция ва дератизация частотаси маҳсулот ишлаб чиқарувчи томонидан ўрнатилади;

ж) ушбу техник регламент талабларига мувофиқлигини тасдиқловчи ёзувларни ва ҳужжатларни бошқариш ва сақлаш;

з) балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш жараёнида (ишлаб чиқариш назорати) хавфсизлик тизимининг фаолият кўрсатишини таъминлаш;

и) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини кузатувчанлик.

26. Музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш жараёнида ишлатиладиган ускуналар қуйидагиларни таъминлаши керак:

а) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг ҳароратини минус 18 °С- дан юқори бўлмаган ҳароратга туширишни;

б) музлатилган йўғон мушак тўқимали балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини контейнерда ёки цистернада сақлашда минус 18 °С -дан юқори бўлмаган ҳароратини ушлаб туришни;

27. Ишлов берилмаган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини тозалаш учун мулжалланган жойлар ичимлик ёки тоза сув билан таъминланиши керак.

28. Ичимлик ва тоза сув совутиш ва муз тайёрлаш учун ишлатилади. Муз ифлосланишдан ҳимояланган бўлиши керак.

29. Хом балиқ (барра), барра сув сутэмизувчилари, хом сув ўтлари сув ўсимликлари ва сув умуртқасизлар ишлаб чиқаришда қуйидаги талабларга жавоб бериш керак:

а) ишлаб чиқариш жараёнида балиқ, игнатанлилар, моллюскалар, қисқичбақасимонлар, сув сутэмизувчилари ва бошқа сув ҳайвонларилари, шунингдек, сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликларининг ифлосланишини истисно қилиш ва уларни қуёш ва атмосфера таъсиридан ҳимоя қилиш, шунингдек, балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари учун тегишли ҳароратни сақлаш шароитларини таъминлаш;

б) инсон саломатлиги учун хавфли бўлган жонли паразитлар ва уларнинг личинкалари аниқланганда, захарли балиқларни тутиб олиш, пастки тупроқ ёки нефт маҳсулотлари билан овлаш ифлосланиш, ушбу техник регламент ва бошқа техник қоидаларга жавоб бермайдиган озиқ-овқат маҳсулотларини муомалага киритиш имкониятини олдини олиш учун чоралар кўриш.

30. Совутилган ва кам музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда қуйидаги талаблар бажарилиши керак:

а) тунец, парусник, макрел, марлин, найза балиқ ва тоғайсимон балиқларнинг овлагандан сунг дарҳол қонсизлантириш керак;

б) бақра (осётр) оиласига мансуб балиқлар (стерлетдан ташқари) бўлинган, қонсизлантирилган бўлиши керак унинг ички қисмлари ва сфинктерини олиб ташлаш керак;

в) қорабалиқ (маринка), илиша, осман ва храмуляларни ичак-човоғидан тозалаш керак (балиқларни ички қисмидаги уруғи, ундаги суюқлик ва қора юпқа қатлами синчиклаб олиб ташланиши керак) улкан калмар, илиша ва храмуляларни бошларини олиб ташлаб, утилизация қилиниши керак;

д) 53 см дан узунроқ лаққа балиқ ичак-човоғидан тозаланиши керак (балиқларни ички қисмидаги уруғи, беши ундаги суюқлик ва қора юпқа қатлам синчиклаб олиб ташланиши керак);

е) 30 см дан узунроқ чўртанбалиқ ичак-човоғидан тозаланиши керак (балиқларни ички қисмидаги уруғи, беши ундаги суюқлик ва қора юпқа қатлам синчиклаб олиб ташланиши керак).

31. Республика худудида олиб кирилаётган денгиз ва океандан овланган балиқ маҳсулотларига қуйидаги талаблар бажарилиши керак:

улкан калмарлар ва саккиз оёқларнинг бош қисми кесилиши керак, улкан калмарларнинг бош қисми озиқ-овқат мақсадларида фойдаланишга рухсат берилмайди;

лангустларни (денгизда яшайдиган катта қисқичбақа) бошқўкракларини олиб ташлашда орқа чиқиш тешикларини олиб ташланган бўлиши керак;

бўлинган кукумарияларда (денгиз бодринги) гултожи ва орқа чиқиш тешиклари олиб ташланган бўлиши керак;

музлатиш маҳсулот қалинлигида минус 18 °С дан юқори бўлмаган ҳароратга етгунга қадар амалга оширилиши керак.

Табиий шароитда музлатиш минус 10 °С дан юқори бўлмаган ҳаво ҳароратида экстракция (ушлаш) жойларида, музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминловчи яхши шамоллатиладиган шароитларда ёки майдонларда музлаштишга рухсат этилади. Табиий музлатиш пайтида ҳарорат минус 18 °С дан юқори бўлса, балиқ минус 18 °С дан юқори бўлмаган ҳароратгача музлатилади.

Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини музлатиш учун совутгич камералари термометрлар ва (ёки) камерадаги ҳаво ҳароратини автоматик назорат қилиш воситалари ҳамда ҳароратни қайд қилиш воситалари билан жиҳозланган бўлиши керак.

Музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини бўлақларга бўлиб кадоқлашда унинг ҳароратини минус 2 °С дан юқори бўлмаган ҳароратгача ошириш мумкин.

Музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг чуқур сувсизланиши маҳсулот массаси ёки юза майдонининг 10% -дан ошмаслиги керак.

32. Овланган балиқлар ва сувдаги умуртқасизларнинг асосий турларидан музлатилган озиқ-овқат маҳсулотларининг мушак тўқималаридаги намликнинг масса улуши 7-иловага мувофиқ рухсат этилган намлик миқдорининг меъёридан ошмаслиги керак.

33. Балиқдан тайёрланган музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда бу маҳсулотларга шакар-қиём ташиб берувчи миқдори шакар-қиёмланган маҳсулотлар массасининг 5 %-дан ошмаслиги керак (аниқлаш усулининг ҳатолигини ҳисобга олган ҳолда).

Бўлинган ёки тозаланган қисқичбақасимон маҳсулотларнинг қайта ишланишидан тайёрланган музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда бу маҳсулотларга шакар-қиём ташиб берувчи миқдори шакар-қиёмланган маҳсулотлар массасининг 7 %-дан ошмаслиги керак (аниқлаш усулининг ҳатолигини ҳисобга олган ҳолда).

Бўлинмаган қисқичбақасимонлардан тайёрланган музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда бу маҳсулотларга шакар-қиём ташиб берувчи миқдори шакар-қиёмланган маҳсулотлар массасининг 14 %-дан ошмаслиги керак (аниқлаш усулининг ҳатолигини ҳисобга олган ҳолда).

Бошқа балиқ турларидан тайёрланган музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда бу маҳсулотларга шакар-қиём ташиб берувчи миқдори шакар-қиёмланган маҳсулотлар массасининг 8 %-дан ошмаслиги керак (аниқлаш усулининг ҳатолигини ҳисобга олган ҳолда).

Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини сурлаш ёки сурлаш эритмаларини тайёрлаш учун ишлатиладиган сув давлат қонунчилигида белгиланган ичимлик суви талабларига ёки ичимлик суви билан бир хил микробиологик меъёрларига ва гигиена ҳамда тоза сув талабларига жавоб бериши керак.

34. Тузланган ва маринадланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда ушбу техник регламент талабларига ва Ўзбекистон Республикаси “Озиқ-овқат хавфсизлиги” тўғрисида-ги қонуни талабларига жавоб берадиган ишлов берилмаган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларидан фойдаланиш керак.

Тузланган ва маринадланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришда тузлашдан олдин 1 кг- дан ортиқ ҳовуз балиқлари тозаланган бўлиши керак.

35. Иссиқ ва совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шунингдек, дудлаш вақтидаги балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда, ушбу техник регламент талабларига ва Ўзбекистон Республикаси “Озиқ-овқат хавфсизлиги” тўғрисида-ги қонуни талабларига жавоб берадиган ишлов берилмаган хайвон насли балиқ озиқ-овқат маҳсулотларидан фойдаланиш керак.

Оқ амур, сазан, лаққа балиқ ва дўнгпешана балиқлардан тайёрланган иссиқ ва совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шунингдек, дудлаш вақтидаги балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари фақат улар кесилгандан кейин ишлаб чиқарилиши керак.

Тайёр иссиқ ва совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шунингдек, дудлаш вақтидаги балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари 20 °С-дан юқори бўлмаган ҳароратда музлатилиши, қадоқланиши ва музлатиш хонасига юборилиши керак.

36. Икра ишлаб чиқаришда қуйидаги талабларга амал қилиниши керак:

а) денгиз тожи ва денгиз оқсўхта (денгиз ўти) икраси фақат тирик денгиз тожлари ва денгиз оқсўхталаридан олинган икрадан ишлаб чиқарилиши керак;

б) балиқ икраси тоза идишларга йиғилган бўлиши ва совутилган ҳолатда цехга етказилиши керак;

в) икрани жойлашдан то унинг пастеризациясигача бўлган вақт 2 соатдан ошмаслиги керак;

г) бақрабалиқ (осётр) оила балиқларининг икраси фақат ўлиб қолиш белгиларига эга бўлмаган тирик балиқлардан олинган икралардан ишлаб чиқарилиши керак;

д) истеъмол қадоғига идишдан ёки транспорт қадоғидан тайёрланадиган икрани қадоқлаш, унинг хавфсизлигини таъминловчи шароитларда ишлаб чиқариш керак;

37. Қуритилган, қуритиб - сурланган, сурланган ва баҳорий балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда ушбу техник регламент талабларига ва Ўзбекистон Республикаси "Озиқ-овқат хавфсизлиги" тўғрисида-ги қонуни талабларига жавоб берадиган ишлов берилмаган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларидан фойдаланиш керак.

Оқ амур ва дўнгпешона балиқдан тайёрланган куруқ, куруқ-қуритилган, қуритилган ва баҳорий балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари уларнинг фақат кесилганидан кейингина ишлаб чиқариш керак.

38. Балиқ консервалар ва пресерваларни ишлаб чиқаришда ушбу техник регламент талабларига ва Ўзбекистон Республикаси "Озиқ-овқат хавфсизлиги" тўғрисида-ги қонуни талабларига жавоб берадиган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ишлатилиниши керак.

Балиқ консервалар ва пресерваларни ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган таркибий қисмлар (озиқ-овқат ингредиенти) ушбу техник регламент талабларига ва Ўзбекистон Республикаси "Озиқ-овқат хавфсизлиги" тўғрисида -ги қонуни талабларига жавоб бериши керак.

Зарарланиш ёки парчаланиш ҳамда аралашиб кетиш (ифлосланиш) белгилари бўлган таркибий қисмларидан (озиқ-овқат ингредиенти) фойдаланишга йўл қўйилмайди.

Балиқ консерваларни ишлаб чиқаришда қуйидаги талабларга амал қилиниши керак:

балиқ консервалар термик ишлов бериш режимига белгиланган микробиологик кўрсаткич талаблари ушбу техник регламентнинг 1-илоvasи 5-жадвалига мувофиқлигини таъминлаши керак:

қадоқлаш учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини қадоқлаш вақти 30 дақиқадан, стерилизация қилиш учун қадоқлаш вақти 60 дақиқадан ошмаслиги керак;

маҳсулотни ёпиш жараёнида термик ишлов бериш пайтида ва ундан кейин маҳсулотнинг иккиламчи аралашиб кетишини (ифлосланиши) олдини олиш учун етарли бўлган сиқилиш даражаси таъминланиши керак;

термик ишлов берилгандан сўнг, балиқ консервалари маълум бир турдаги консерва балиқлари учун техник ҳужжатларда ишлаб чиқарувчи томонидан ўрнатилган сақлаш ҳароратига қадар совутилиши керак;

балиқ консерваларини муомалага чиқариш термостатик намунанинг ижобий натижасини олганидан сўнг ва яроқсиз банкалар йўқ қилинганидан сўнг амалга оширилиши керак;

балиқ консерваларнинг ишлаб чиқариш жараёнида унинг хавфсизлигини таъминлаш учун қуйидагилар зарур:

балиқ жигаридан табиий балиқ консервалари ишлаб чиқарадиган кемаларда, лаборатория ускуналари ва ишлаб чиқаришни назорат қилиш имконини берувчи ходимларнинг мавжудлиги;

назорат – ўлчов ва автоматик назорат – рўйхатга олиш воситаларини стерилизация қилиш учун ускуналар;

консервалар номи, қадоқлаш ҳажми, пишириш сонини стерилизация қилиш учун ускуналар сони, шифт рақами, консерва ишлаб чиқарилган яроқлилик муддати 6 ойдан ортиқ муддатга стерилизация сана кўрсатган стерилизация жараёни параметрларини рўйхатга олиш натижаларини сақлаш.

39. Бир ёшли болаларни озиқлантириш учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш, ихтисослаштирилган ишлаб чиқариш объектларида, ихтисослашган дўконларда ёки махсус ишлов бериш линияларида амалга оширилади.

Бир ёшдан уч ёшгача бўлган болалар учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш, мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар махсус ишлаб чиқариш объектларида, махсус устахоналарда, махсус технологик линияларда, сменада ёки ювиш ва дезинфекциядан кейин алоҳида сменада умумий мақсадли балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш учун технологик ускуналарда амалга оширилиши мумкин.

Барча ёшдаги болалар учун консерва балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда микробиологик барқарорлик ва хавфсизликни ўрнатиш учун ишлаб чиқарувчининг омборига таъсир қилиш муддати камида 21 кун бўлиши керак.

40. Ёш болалар учун болалар овқати учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда қафасларда ва пастки балиқ турларида сақланаётган балиқлардан олинган ишлов берилмаган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларидан фойдаланишга йўл қўйилмайди.

Эрта, мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар озиқ-овқати учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда қайта ишланмаган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини музлатишга йўл қўйилмайди.

Болалар овқати учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда фосфатлар, там берувчи (лаззат), натрий бензоати, сорбин кислотаси ва уларнинг тузлари, шунингдек, фосфатлар, там берувчи (лаззат), натрий бензоати, сорбин кислотаси ва уларнинг тузлари, эстер, шунингдек, бўёқларни ўз ичига олган мураккаб озиқ-овқат ҳиссаси фойдаланишга рухсат берилмайди.

Бола овқати учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда озиқ-овқат хомашёсидан фойдаланишга қуйидаги ҳолларда йўл қўйилмайди:

генетик ўзгартирилган организмларни ўз ичига олганда;

сув ҳайвонларининг ўсиш стимуляторлари, шу жумладан, гормонал препаратлар ёрдамида етиштирилганда;

антимикроб моддаларнинг қолдиқ миқдорини ўз ичига олган (аниқлаш техникасининг ҳатосини ҳисобга олган ҳолда).

41. Ёш болалар учун консерваланган озиқ-овқат маҳсулотлари герметик истеъмол маҳсулотига қуйидагича қадоқланган бўлиши керак:

озиқ-овқат маҳсулотлари учун балиқ асосидаги қўшимча озиқ-овқат – 0,13 kg;

балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари учун балиқ – сабзавот ва ўсимлик – балиқ асосида қўшимча озиқ-овқат – 0,25 kg.

42. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш жараёнида олинган балиқ чиқиндилари сув ўтказмайдиган белгиланган контейнерларда тўпланиши билан ишлаб чиқариш биноларидан олиб ташланиши керак.

Балиқ чиқиндилари хомашё ва тайёр маҳсулотлардан алоҳида совутгичли камераларда, идишларда сақланиши керак. Чиқиндиларни ёпиқ идишларда совутмасдан 2 соатдан кўп бўлмаган муддатда сақлашга рухсат этилади.

9-§. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш, ташиш, сотиш ва йўқ қилиш жараёнларига қўйиладиган хавфсизлик талаблари

43. Ишлаб чиқарувчилар балиқ маҳсулотларини сақлаш, ташиш ва сотиш жараёнларини ушбу техник регламент ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги меъёрий ҳужжатлари талабларига жавоб берадиган тарзда амалга оширишлари шарт.

44. Балиқ маҳсулотларини сақлаш, ташиш, сотиш ва йўқ қилиш жараёнлари ушбу техник регламент талаблари ва Ўзбекистон Республикаси “Озиқ-овқат хавфсизлиги” тўғрисида-ги қонуни талабларига жавоб бериш керак.

45. Балиқ маҳсулотларини сақлаш, ташиш ва сотиш вақтида маҳсулот билан алоқа қилувчи материаллар хавфсизлик талабларига жавоб бериши керак.

46. Балиқ маҳсулотларини сақлаш, ташиш ва сотиш жараёнида музлатилган балиқ маҳсулотларини эритишга йўл қўйилмайди.

47. Балиқ маҳсулотларини сақлашда қуйидаги талабларни ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқарувчи томонидан белгиланган сақлаш шароитларига риоя қилиниши керак:

а) совутилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари 5°C -дан юқори бўлмаган ҳароратда, лекин тўқима ширасининг музлаш нуқтасидан юқорида сақланиши керак;

б) музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари минус 18°C - дан юқори бўлмаган ҳароратда сақланиши керак;

в) музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини минус 3°C - дан минус 5°C - гача ҳароратда сақлаш керак;

д) тирик балиқлар ва жонли сувда яшовчи умуртқасиз сув ҳайвонларилар яроқлилик муддатини чекламасдан, уларнинг ҳаётийлигини таъминловчи шароитда сақланиши керак. Уларни сақлашга мўлжалланган идишлар сув сифатини ўзгартирмайдиган материаллардан тайёрланган бўлиши керак.

48. Музлатгичли камераларда балиқ маҳсулотлари махсус қутиларга ёки поддонларда, ғарамларга жойлаштирилади, уларнинг баландлиги полдан камида 8-10 см бўлиши керак. Маҳсулотлар деворлардан ва совутиш қурилмаларидан камида 30 см узоқликда жойлаштирилиши керак. Маҳсулотга тўсиқсиз киришни таъминлайдиган ғарамлар ўртасида ўтиш йўллари бўлиши керак.

49. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш учун совутгич камералари термометрлар ва (ёки) камерадаги ҳаво ҳароратини автоматик назорат қилиш воситалари ҳамда ҳароратни қайд қилиш воситалари билан жиҳозланиши керак.

50. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш жараёнида тури, мақсади (сотиш ёки қайта ишлаш (қайта ишлаш)) ва иссиқлик ҳолати (совутилган, музлаган, музлатилган) бўйича гуруҳланади.

51. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини юклаш ёки тушириш вақтида совуқликни сақлаш хоналарида ҳаво ҳароратининг ошиши 5°C - дан ортиқ бўлмаслигига рухсат берилади, сақлаш, ташиш ва балиқ маҳсулотларини сотиш пайтида ҳаво ҳароратининг ўзгариши 2°C -дан ошмаслиги керак.

52. Совутилган, музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини автомобил ва (ёки) контейнерга юклашдан олдин совутилмайдиган биноларда сақлашга рухсат берилмайди.

53. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ташишга мўлжалланган транспорт воситалари ва идишлар белгиланган ҳарорат режимини кузатиш

ва рўйхатдан ўтказиш имконини берувчи воситалар билан жиҳозланиши талаб этилади.

54. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини транспорт ва (ёки) истеъмол маҳсулотларидан фойдаланмасдан оммавий равишда ташишга йўл қўйилмайди.

55. Истеъмол ва транспорт идишларидан қадоқлаш учун фойдаланмаса балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ташишга йўл қўйилмайди.

56. Транспортлар ва контейнерларнинг юк бўлиммалари, юк комбайнлари маҳсулотларнинг аралашиб кетиш (ифлосланиш) манбалари бўлмаслиги учун транспорт воситалари ва контейнерларнинг юк комбайнлари зарур частота билан мунтазам ювилиб, дезинфекция қилиниши керак.

57. Транспортнинг ички юзаси силлиқ, тозалаш ва дезинфекция қилиш учун қулай бўлиши керак.

58. Чакана ва улгуржи савдо корхоналарида илгари вакуум остида ёки модификацияланган муҳитда қадоқланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини қайта қадоқлашга йўл қўйилмайди.

10-§. Балиқ маҳсулотларини қадоқлаш ва тамғалашга хавфсизлик талаблари

59. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини қадоқлаш ушбу техник регламент талабларига ва Ўзбекистон Республикаси “Озиқ-овқат маҳсулотларига тегиб турадиган қадоқларнинг хавфсизлиги” тўғрисида-ги техник регламент талабларига жавоб бериши керак.

60. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини қадоқлаш маҳсулотларнинг аралашиб кетишига (ифлосланишига) йўл қўймайдиган шароитларда амалга оширилиши керак.

61. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини қадоқлаш қуйидигаларни талаб қилади:

а) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлигини ва бундай маҳсулотларнинг яроқлилик муддати давомида органолептик хусусиятларининг барқарорлигини таъминлаш;

б) балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари билан алоқада бўладиган материаллар уларга қўйиладиган талабларга жавоб берадиган материаллардан ишлаб чиқарилганлиги;

в) балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлаш мақсадида алоҳида хонада сақланиши.

62. Муз солиб совутилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш учун ишлатиладиган қадоқлар эриган муз оқимини ушлаб қолинишини таъминлаши керак.

63. Балиқ маҳсулотларини тамғалаш Ўзбекистон Республикасининг “Озиқ-овқат маҳсулотини тамғалаш юзасидан унинг хавфсизлиги тўғрисида”ги умумий техник регламенти талабларига мос келиши керак.

Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини тамғалашда мавжуд бўлган маълумотлар ўзбек тилида бўлиши талаб қилинади, бошқа давлатларга экспорт қилинадиган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари бундан мустасно.

64. Қадоқланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини тамғалаш қуйидаги маълумотларни ўз ичига олиши керак:

а) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг номи:

балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари тури, номи (масалан, “Тузланган сельд”);

биологик сув ресурслари, ёки аквакултура объектининг бир турини зоологик номи (масалан, “Музлатилган оқ дўнгпешона-аквакултура маҳсулоти (лат. *Hypophthalmichthys molitrix*);

балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг нимталаш тури (масалан, “Лосос лаққа гўшти”);

ишлов бериш тури (масалан, “Маринадланган”, “Совуқ дудланган”).

Тақлидланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ҳақида маълумот маҳсулот номида кўрсатилади, ёки шрифтдан фарқ қилмайдиган хажмда чизиқ билан ажратилади;

б) ишлов берилмаган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари учун овланган худуд, жойи, номи, ёки аквакултура объектларига тегишлилиги ҳақидаги маълумотлар;

в) балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари таркиби ҳақида маълумот;

г) якка тартибдаги тадбиркор-ишлаб чиқарувчининг фамилияси, исми, отасининг исми ва жойлашган жойи, ишлаб чиқарувчи томонидан ваколат берилган шахснинг исми ва жойлашган жойи (мавжуд бўлса), импорт қилувчининг исми ва манзили;

д) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг ишлаб чиқарилган санаси (ишлаб чиқарилган жойда қадоқланмаган маҳсулотлар учун қўшимча равишда қадоқлаш санаси кўрсатилади).

Балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилган жойдан бошқа жойда тамғаланган тақдирда (чакана ташкилотлар томонидан истеъмол учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари қадоқлаш ҳоллари бундан мустасно), маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи ва маҳсулотларни қадоқловчи юридик шахс ёки якка тартибдаги тадбиркор ҳақидаги маълумотни ўз ичига олиши керак;

е) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг яроқлилик муддати (тирик балиқ ва тирик сувдаги умуртқасиз сув ҳайвонларилардан ташқари);

ж) балиқ маҳсулотларининг сақлаш шароитлари;

з) соф оғирлиги (музлатилган, сирланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари учун-музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг сирланмаган соф оғирлиги);

и) ионловчи нурланишдан фойдаланиш ҳақида маълумот (фойдаланилганда);

к) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг истеъмол қилишда модификацияланган газ муҳитининг таркиби (ишлатилганда);

л) балиқ консерваларидан ташқари, вакуумнинг мавжудлиги (фойдаланилганда);

м) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларидан фойдаланиш бўйича тавсиялар мавжудлиги, агар бундай тавсияларсиз фойдаланиш қийин бўлса ёки истеъмолчиларнинг соғлиғига зарар етказса, бу балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг таъм хусусиятларини пасайишига ёки йўқолишига олиб келиши мумкин;

н) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришда (консерва балиқ ишлаб чиқаришда) уруғланиш даврида (уруғларни сочиш ва уруғлантириш) ўзгаришларсиз балиқдан фойдаланиш;

о) балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини музлатиш (совутиш) ҳақида маълумот;

п) сирнинг масса улуши фоиз кўринишида (музлатилган сирланган балиқ маҳсулотлари учун);

р) озуқавий қийма кўрсаткичлари (қайта ишланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари учун);

с) генетик модификацияланган организмлардан фойдаланилган ҳолда олинган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларида компонентлар мавжудлиги ҳақидаги маълумотлар;

65. Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг номи, ишлаб чиқарилган санаси, яроқлилиқ муддати, сақлаш шароити, таркиби ҳақида маълумот, балиқ озиқ-овқат маҳсулотларидаги аллергенлар қадокда акс эттирилиши керак ва (ёки) истеъмол қадокларидан олиб ташлаш учун қийин бўлиши керак. Қолган маълумотлар эса истеъмол қадоғида ва (ёки) ёрликда, ҳар бир қадок бирлигига жойлаштирилган ёки бириктирилган варақаси бўлишини талаб қилади.

66. Болаларга мўлжалланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг тамғасида, маҳсулотнинг ёш болалар, мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар учун мўлжалланган маҳсулот эканлиги ҳақида маълумот бўлиши керак:

Қўшимча овқат маҳсулотлари сифатида ўсимлик-балиқ, балиқ ва балиқ-ўсимлик асосида ёш болалар рационига киритишни тавсия этувчи маълумотлар қўшимча тамға равишида ўз ичига қуйидагиларни олиши керак:

8 ойдан катта болалар учун - қўшимча овқат маҳсулотлари асосида ўсимлик-балиқ, балиқ ва балиқ-ўсимлик бўлган маҳсулотлар: йиртқич балиқлар (трескалар, хеклар), лосослар оиласига мансуб балиқлар, минтайлар, пикшалар, пелингаслар ва океан, денгиз, чучук сувдаги бошқа балиқлар;

8 ойдан катта болалар учун - балиқ пюрели консервалари (заррачалар ўлчами 1,5 мм-гача, агар заррачаларнинг ўлчами 3 мм-гача бўлса, уларнинг - 20% йўл кўйилади);

9 ойдан катта болалар учун - катта бўлакли балиқ консервалар (заррачалар ўлчами 1,5 мм-гача, агар заррачаларнинг ўлчами 5 мм-гача бўлса, уларнинг - 20% йўл кўйилади).

67. Қуйида келтирилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари гуруҳларини тамғалашда қўшимча маълумотлар акс эттирилиши керак:

а) тирик балиқ: бақра оиласининг балиқлари - “балиқнинг ухлашидан сўнг дарҳол сфинктерни ва ичакларини олиб ташлаш зарур”;

б) музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари:

синф (мавжуд бўлса), ёки туркум (музлатилган балиқ лаққа гўшти учун);

сурланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари соф оғирлиги (музлатилган сурланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари учун);

в) музлатилган озиқ-овқат балиқ маҳсулотларидан тайёрланган балиқ маҳсулотларида - “музлатилган хом- ашёдан тайёрланган” сўзлари;

г) иссиқ ва совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шунингдек, дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, ишлаб чиқариш жараёнида дудлаш аппаратларидан фойдаланилган бўлса, - дудлаш аппаратларидан фойдаланилганлиги ҳақида маълумот;

д) балиқ пазандачилик маҳсулотларида – “маҳсулот истеъмол қилинишига тайёр” сўзлари;

е) ўхшатиш балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - ўхшатиш ишланганлик ҳақида маълумот;

ж) балиқ пазандачилик ярим тайёр маҳсулотлари – “пазандачилик ярим тайёр маҳсулотлар” сўзлари;

з) балиқ консервалари, қутилари ташқи юзасида сиқиш ёки ўчмас бўёқ билан қуйидаги белгилар қўлланилади:

ишлаб чиқариш санаси: рақам-икки рақамли (“9” рақамига қадар “0” рақами олдига қўйилади), ой - икки рақамли (“9” рақамига қадар, “0” рақами олдига қўйилади), йил - охириги икки рақам;

ассортимент белгиси (бир - уч белгидан - рақамлар ёки ҳарфлар, “Р” ҳарифидан ташқари) ва ишлаб чиқарувчининг рақами (бир - уч белгидан - рақамлар ва ҳарфлар) (агар мавжуд бўлса));

ўрин алмашиш рақами (бир рақамдан иборат) ва балиқ овлаш саноат индекси (“Р” ҳарфи).

Маҳсулот ишлаб чиқариш санасини қўллашда ассортимент белгиси, ишлаб чиқарувчининг рақами, ўрин алмашиш рақами ва улар ўртасида балиқчилик саноати индекси бир белги ёки икки белги жой қолдирилади.

Литографияли банкаларни қадоқлашда литографда кўрсатилмаган деталлар бошқа деталлардан олдин ишлаб чиқариш санаси кўрсатилган

ҳолда банканинг қопқоғи (туби)га қўлланилади. Балиқ овлаш саноати индексини қўлламасликка рухсат берилади;

и) икра:

икра олинган балиқлар тури;

лосос оиласидаги балиқлари музлатилган икрадан тайёрланган донатор икра- “Музлатилган хом-ашёдан тайёрланган” сўзлари;

Бакрабалик оиласига мансуб гибридларидан олинган икра - (масалан, “Русско-ленский осётр”) (лот. *Acipenser baeri*) балиқ гибридининг донатор икриси” сўзлари).

67. Юк ташиш идишларига балиқ озиқ-овқат маҳсулотларини тамғалаш Ўзбекистон Республикасининг “Озиқ-овқат маҳсулотини тамғалаш юзасидан унинг хавфсизлиги тўғрисида”ги умумий техник регламенти талабларига мувофиқ амалга оширилади.

Балиқ ва балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг
хавфсизлиги тўғрисидаги махсус техник
регламентининг
1-иловаси

Балиқозиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигининг микробиологик кўрсаткичлари

1 жадвал

Кўрсаткичлар	Йўл кўйиладиган даражалар	Изох
1	2	3
Мезофил аэроб ва факултатив анаэроб микроорганизмлар, (МАваФАМ), КОЕ/ g , кўп эмас	1 x 10 ³	шакл берилган қайнатиб-музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари (“қискичбақа таёқчалари” ва бошқалар)
		осетрлар оиласибалиқларнинг донадор пастеризацияланган икра
	5 x 10 ³	бошқа тур балиқларнинг пастеризацияланган икриси
		қуритилган балиқ озиқ -овқат маҳсулотлариденгиз биологик манбаларидан тайёрланган – мидия гидролизати
		тирик кўштабақа, чиғаноклар (мидиялар, устрицалар, гребешок ва бошқалар)
		денгиз карамларидан джемлар
	1 x 10 ⁴	иссиқ дудланган балиқ маҳсулотлари, шу жумладан, музлатилган
		нимталанмаган совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари (шу жумладан музлатилган)
		пазандалик балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - пасталар, паштетлар, димланган, қовурилган, қайнатилган, тўлдирилган, шу жумладан, пиширилган, шунингдек, ун таркибига кирадиган (пирожка, чучвара ва бошқалар)
		аралаштиргандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандалик балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, балиқ ва денгиз маҳсулотларидан салатлар кўшим-чаларсиз
термик ишлов бериб икра билан тайёрланган пазандалик озиқ-овқат маҳсулотлар		
банкали, пресланган осетрлар оиласи балиқларнинг донадор икриси		
ўхшатирилган, шу жумладан оқсилли икра аналоглари		
қайнатиб-музлатилган озиқ-овқат маҳсулотларичиғанок гўштидан таомлар		
2x10 ⁴	қайнатиб-музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - ярим музлатилган тайёр тушлик ва газак балиқ маҳсулотлари, балиқли блинчиклар, балиқли начинкалар, шу жумладан вакуум орқали қадоқланган	

		қайнатиб-музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари-қисқичбақасимон, чиғанок, қўштабақа чиғанок, краб, крил гўшtidан тайёрланган таомлар
		денгиз умуртқасизлардан қуритилган, қоқи қилинган озиқ-овқат маҳсулотлар
	7,5 x 10 ⁴	совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган, нимталанган (кесилган, газаклар)
	7,5 x 10 ⁴	совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган (шу жумладан кесилган)
	5 x 10 ⁴	тирик балиқ, барра балиқ
		совутилган, ярим музлаган, музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, алоҳида кондицияли қийма
		термик ишлов берилган балиқлардан пресервалари
		нимталанган балиқдан тайёрланган кам тузланган зираворли ва махсус тузланган пресервалар
		қўштабақа чиғанок гўшtidан тайёрланган пресервалар
		вакуум остида қадокланган нимталанган чала дудланган, кам тузланган, шу жумладан денгиз балиқларнинг лахм гўшти (филе)
		сурланган, қоқи қилинган, қуритилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари
		термик ишлов берилган пазандалик таомлар: -кўп компонентли маҳсулотлар-шўрвалар, паловлар, газаклар, сабзавотли денгиз маҳсулотларидан димламалар, шу жумладан музлатилган (мастава, ош, закускалар, сабзавотлар билан димланган денгиз маҳсулотлари), желели маҳсулотлар (шу жумладан желели, қайладаги балиқ)
		аралаштиришдан сўнг термик ишлов берилмаган пазандачилик таомлар-балиқ ва денгиз маҳсу-лотларидан қўшимчалар билан (майонез, соус ва бошқалар) тайёрланган салатлар
		совутилган, ярим музлаган ва музлатилган уруғ суюқлиги ва пардали (бачадондаги) икра
осетрлар оиласи балиқларнинг пардали, кам тузланган ва тузланган икра		
лосослар оиласи балиқларидан-музлатилган пардали икрадан тайёрланган тузланган донатор икра		
тирик қисқичбақасимонлар ва бошқа умуртқасизлар		
совутилган, музлатилган икки табақали чиғаноклар (мидия, устрица, гребешок ва		

		<p>бошқалар)</p> <p>денгиз биологик манбаларидан қуритилган озиқ-овқат маҳсулотлари - оксиди ажратилган қуруқ мидияли бульон, бульон кубиклари ва пасталар</p> <p>хот сув ўтлари (барра) ва янги сув ўсимликлари, бошқа музлатилган ва қуритилган денгиз ўсимликлари</p>
	1 x 10 ⁵	<p>совутилган, ярим музлатилган ва музлатилган балиқ озиқ овқат маҳсулотлари - балиқ лакка гўшти, махсус нимталанган балиқ, озукавий балиқ қиймаси, қолиплаган қийма маҳсулотлари, шу жумладан ун компонентли</p> <p>совутилган, ярим музлатилган ва музлатилган қисқичбақасимонлар ва бошқа умуртқасизлар</p> <p>музлатилган балиқнинг жигари ва боши</p> <p>нимталанмаган ва нимталанган балиқлардан зираворли ва махсус тузланган пресервалар</p> <p>нимталанмаган балиқлардан махсус тузланган ва кам тузланган пресервалар</p> <p>оксилли паста пресервалар</p> <p>совуқ дудланган балиқ озиқ -овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган - балиқли ассорти, балиқ қиймаси, зираворли маҳсулотлар</p> <p>тузланган, зираворланган, маринадланган балиқ, шу жумладан музлатилган - нимталанмаган, бўлақларга нимталаб тузланган ва кам тузланган, шу жумладан консервантсиз, шуниндек нимталанган лакка гўштига қайла, ўсимлик ёғ, зираворланган, гарнир қўшилган (шу жумладан лосослар оиласи балиқларидан)</p> <p>тузланган уруғ суюқлиги</p> <p>бочқада, банкада тузланган лосослар оиласи балиқларидан тайёрланган донатор икра</p> <p>бошқа тур балиқларнинг қоқи қилинган, дудланган, тузланган пардали, пресланган икра</p>
	2 x 10 ⁵	<p>ўсимлик ёғ, қайла, соус қўшилган гарнирли ва гарнирсиз, нимталанган балиқдан тайёрлаган пресервалар (шу жумладан лосослар оиласи балиқларидан)</p> <p>ўсимлик ёғ, қайла, соус қўшилган гарнирли ва гарнирсиз бошқа биологик сув объектларидан тайёрланган пресервалар</p> <p>аралаштиргандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандачилик озиқ-овқат маҳсулотлари, - тузланган балиқ, паштетлар, пасталар, селд балиқнинг, қичбақасимонларнинг, икрадан тайёрланган ёғлар.</p> <p>аралаштиргандан сўнг термик ишлов берилмаган кўп компонентли пазандачилик қурали</p>

		озик-овқат маҳсулотлар	
	5×10^5	<p>балиқ пастасидан пресервалар</p> <p>қайнатиш учун мулжалланган қуритилган балиқ шўрвалар</p>	
Ичак таёқчалари гуруҳи бактериялари (колиформалар (ИТГБ), маҳсулот массасида, g, йўл қўйилмайди	1	термик ишлов берилган балиқдан пресервалар	
		иссиқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган	
		термик ишлов берилган пазандалик озиқ-овқат маҳсулотлар, шу жумладан музлатилган - балиқ ва қиймали маҳсулотлар, пасталар, паштетлар, пиширилган, қовурилган, қайнатилган ва ҳоказо, шунингдек ун таркибига кирадиган маҳсулотлар (пирожка, чучвара ва бошқалар)	
		аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандалик озиқ-овқат маҳсулотлари - балиқ ва денгиз маҳсулотларидан салатлар	
		термик ишлов берилган пазандалик икра маҳсулотлари	
		пишириб-музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - шакл берилган маҳсулотлари (“қискичбақа таёқчалари” ва бошқалар), чиғаноқлардан тайёрланган таомлар	
		осётрлар оиласи балиқларидан - банкали донадор, донадор пастеризацияланган, тузланган ва кам тузланган пардали икра	
		лосослар оиласи балиқларнинг музлатилган пардали икрадан тузлаб тайёрланган бочкали, банкали донадор икра	
		бошқа тур балиқларидан пастеризацияланган икра	
		тирик қўштабақа чиғаноқлар (мидия, устрица, гребешок ва бошқалар)	
		денгиз умуртқасизлардан қоқи қилинган ва қуритилган озиқ-овқат маҳсулотлари	
		денгиз биологик манбаларидан қуритилган озиқ-овқат маҳсулотлари - мидиядан гидролизат, мидиядан оқсил-углеводли концентрати	
		қуритилган денгиз сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари	
		денгиз карамдан джемлар	
		0,1	совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган – нимталанмаган, нимталанган (шу жумладан газаклар тайёрлаш учун бўлакларга бўлинган), совуқ дудланган йирик балиқ маҳсулотлари (шу жумладан нимталанган)
			нимталанган ярим дудланган, кам тузли балиқ, шу жумладан вакуум орқали қадоқланган денгиз балиқларнинг лаққа гўшти
нимталанмаган тузланган, зираворланган, маринадланган балиқ (шу жумладан музлатилган)			

	қуритилган, қоқи қилинган, сурланган балиқ	
	пресервалар -оқсилли паста	
	қўштабақа, чигонок гўштидан пресервалар	
	термик ишлов берилган пазандалик озиқ-овқат маҳсулотлар - желели маҳсулотлар (балиқдан холодес, қайладаги балиқ ва бошқалар)	
	аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандалик озиқ-овқат маҳсулотлар - балиқ ва денгиз маҳсулотларидан майонезли, қайлақўшилган салатлар	
	пазандалик икраси озиқ-овқат маҳсулотлар - аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган кўп компонентли таомлар	
	қайнатиб - музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - музлатилган тайёр тушлик ва закускали балиқ таомлар, балиқли блинчиклар, балиқли начинкалар, шу жумладан вакуум орқали қадоқланган қисқичбақасимонлар, чиганок гўшти, қўштабақа чиганок гўштидан таомлар, креветка, краблар, крил гўштидан таомлар	
	балиқнинг тузланган уруг суюқлиги (молоки)	
	бошқа тур балиқларнинг икраси (осётр ва лосослар оиласи балиқларидан ташқари)-преслаб тузланган, кам тузланган пардали, дудланган, қуритилган икра	
	ўхшатирилган, шу жумладан оқсилли икра аналоглари	
	совутилган, ярим музлатилган ва музлатилган қўштабақа чиганоклар (мидия, устрица, гребешок ва бошқалар)	
	денгиз сув биологик манбаларидан овланган қуритилган озиқ-овқат маҳсулотлари - қурук мидия бульони, пресланган бульон кублар ва пасталар, ажратилган оқсил, мидийдан гидролизат	
	хом денгиз ўтлари ва бошқа барра денгиз ўсимликлари	
	музлатилган денгиз ўтлари ва бошқа денгиз ўсимликлари	
	0,01	тирик балиқ, хом балиқ
	тирик қисқичбақасимонлар ва бошқа умуртқасизлар	
совутилган, кам музлатилган ва музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, маҳсус тайёрланган қийма		
нимталанган ва нимталанмаган балиқлардан зираворлар қўшилган ва маҳсус тузланган пресервалар		
нимталанган балиқдан пресервалар -ўсимликёғ, қайла, соуслар қўшилган, гарнирли ва гарнирсиз, шу жумладан лосослар оиласи		

		балиқлардан
		бошқа биологик сув манбааларидан пресервалар-ўсимлик ёғ, қайла, соуслар қўшилган, гарнирли ва гарнирсиз
		балиқли паста пресервалари
		совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган – балиқли ассорти, балиқ қиймаси, зираворли маҳсулотлар
		тузланган, маринадланган ва хушбўй балиқ, шу жумладан музлатилган -нимталаб тузланган ва кам тузланган, шу жумладан консервантларсиз, шунингдек нимталанган лакка гўштига ўсимлик ёғ, зиравор, гарнир ва қайла қўшилган, шу жумладан лосослар оиласи балиқлардан
		термик ишлов берилган пазандалик маҳсулотлари - кўп компонентли маҳсулотлар, шу жумладан, музлатилган (мастава, паловлар, газаклар, сабзавот билан димланган денгиз маҳсулотлари)
		аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандалик озиқ-овқат маҳсулотлар - бўлақларга нимталанган тузланган балиқ, паштетлар, пасталар
	0,001	совутилган, ярим музлатилган, музлатилган балиқ
		совутилган, ярим музлатилган ва музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари – нимталанган балиқ, қийма маҳсулотлари, шакланган қиймали маҳсулотлар, шу жумладан ун ёғ қушилган компонентлари билан
		совутилган, ярим музлатилган ва музлатилган қисқичбақасимонлар ва бошқа сув умуртқасизлар
	балиқли куруқ шўрвалар	
	аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандалик маҳсулотлари- икра, крилл, сельд ёғи ва бошқалар	
	совутилган, музлатилган пардали балиқ икриси ва уруғ суюқлиги	
	музлатилган балиқнинг боши ва жигари	
S. aureus, маҳсулот массасида, g , йўл қўйилмайди	1	нимталанмаган ва нимталанган балиқдан кам ва маҳсул тузланган хушбўй пресервалар
		нимталанган балиқдан гарнирли ва гарнирсиз, ўсимлик ёғ, қайла қўшилган пресервалар (шу жумладан лосослар оиласи балиқлардан)
		термик ишлов берилган балиқ пресервалари
		гарнирли ва гарнирсиз, соусли, қайлали ва ўсимлик ёғ қўшилган бошқа сув биологик манбаларидан пресервалар
		иссиқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган

	<p>совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат махсулотлари, шу жумладан музлатилган, - нимталанган, нимта-ланмаган (шу жумладан бўлақларга кесилган, бўлақ, газакли), совуқ дудланган йирик балиқ (шу жумладан кесилган), балиқдан ассорти, балиқ қиймаси, зираворли махсулотлар</p>
	<p>термик ишлов берилган пазандачилик махсулотлар - балиқ ва қиймадан тайёрланган, пиширилган, қовурилган, пиширилган пасталар, паштетлар, қайласи билан ва бошқалар, ун компоненти билан (пирожка, чучвара ва бошқалар) қўп компонентли махсулотлар, шу жумладан музлатилган (мастава, палов, закускалар, сабзавотлар билан димланган денгиз махсулотлари), желеланган махсулотлар (желе, қайлали балиқ ва бошқалар)</p>
	<p>термик ишлов берилган пазандачилик икра махсулотлари</p>
	<p>аралаштиришдан сўнг термик ишлов берилмаган пазандачилик махсулотлари – аралаштирилмаган балиқ ва денгиз махсулотларидан салатлар</p>
	<p>қайнатиб-музлатилган балиқ махсулотлари – шакилланган махсулотлар (краб таёқчалари), чиғаноқ гўшти, чиғаноқ гўшtidан таомлар, креветка, краб, крилл гўшtidан махсулотлар</p>
	<p>кам тузланган ва тузланган, пардали, донадор пастеризацияланган, пресланган, банкали осётрлар оиласи балиқларнинг икраси</p>
	<p>лосослар олиласи балиқларнинг - донадор банкали, бочкали, музлатилган пардали икраси</p>
	<p>бошқа тур балиқларнинг ажратиб тузланган, кам тузланган пардали, дудланган, қуритилган, пастеризацияланган икраси</p>
	<p>икранинг аналоглари, шу жумладан оқсилли</p>
	<p>денгиз биологик манбаларидан қуритилган балиқ озиқ-овқат махсулотлари - қуруқ мидия бульони, бульон кублари ва пасталари, ажратилган оқсил, мидия гидролизати, оқсил-углеводли мидия концентрати</p>
0,1	<p>совутилган, ярим музлатилган, музлатилган балиқ махсулотлари – махсус кондицияли қийма</p>
	<p>қўштабақа чиғаноқ гўшtidан пресервалар</p>
	<p>вакуум остида қадоқланган кам тузланган, нимталанган дудланган балиқ, шу жумладан денгиз балиқларнинг лакка гўшти</p>
	<p>маринадланган, хушбўй, тузланган балиқ, шу жумладан музлатилган – нимталанган тузланган ва кам тузланган, шу жумладан консервантларсиз, шу жумладан, ўсимлик ёғ, гарнир, зиравор, қайла қушилган нимталанган</p>

		лакқа гўшти (шу жумладан лососсимон балиқлардан)
		аралаштиргандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандалик маҳсулотлари - балиқ ва денгиз маҳсулотларидан аралаштирилган салатлар (майонез, соус ва бошқалар), майда нимталанган тузланган балиқ, пасталар, паштетлар, селд ёғи, икра, крилл ва бошқалар.
		аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган кўп компонентли таомлар, пазандачилик икраси маҳсулотлар
		қайнатиб - музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - тез музлатилган тайёр тушлик ва газакли балиқ таомлар, балиқли блинчиклар, балиқли начинкалар, шу жумладан вакуум оркали қадоқланган қисқичбақасимонлар
		совутилган, ярим музлатилган, музлатилган тирик қўштабақа чиғаноклар (мидия, устрица, гребешок)
		тузланган уруғ суюқлиги
		пресервалар - балиқ пастаси, оқсилли паста
	0,01	тирик балиқ, хом балиқ
		совутилган, ярим музлатилган, музлатилган балиқ
		совутилган, ярим музлатилган, музлатилган қисқичбақасимонлар ва бошқа тирик сув умуртқасизлар
	совутилган, ярим музлатилган, музлатилган балиқ маҳсулотлари- лакқа гўшти, махсус нимталанган балиқ, балиқ қиймаси, шакланган қиймали маҳсулотлар, шу жумладан ун компонентлари билан	
	совутилган, ярим музлатилган, музлатилган уруғ суюқлиги, пардали икра	
	музлатилган балиқнинг боши ва жигари	
V.parahaemolyticus, КОЕ/g , кўп эмас	10	денгиз балиқларидан совуқ дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган, - нимталанмаган, нимталанган (шу жумладан бўлакларга, газаклар)
		дудланган, кам тузланган нимталанган денгиз балиқлари, денгиз балиқларнинг лакқа гўшти, шу жумладан вакуум остида қадоқланган
	100	барра денгиз балиқлари, тирик денгиз балиқлари
	совутилган, ярим музлатилган ва музлатилган денгиз балиқлари	
	денгиз балиқларидан совутилган, ярим музлатилган ва музлатилган озиқ-овқат маҳсулотлари - балиқ лакқа гўшти, махсус нимталанган балиқ, балиқ қиймаси, қийма маҳсулотлари, шу жумладан ун компонентли, махсус кондицияли қийма	
	денгиз балиқларнинг совутилган, музлатилган	

		уруғ суюклығы ва пардали икриси
		музлатилган балиқ боши ва жигари
		совутилган, музлатилган қичқичбақасимонлар ва бошқа денгиз умуртқасизлар
		совутилган, музлатилган қўштабақа чиғаноклар (мидия, устрица, гребешок ва бошқалар)
V.parahaemolyticus. махсулот массасида, g/sm ³ йўл қўйилмайди	25	тирик қўштабақа чиғаноклар (мидия, устрица, гребешок ва бошқалар)
Enterococcus, махсулот массасида, g/sm ³ , йўл қўйилмайди	0,1	тирик қўштабақа чиғаноклар (мидия, устрица, гребешок ва бошқалар)
Enterococcus бактериялари, КОЕ/g, кўп эмас	1x10 ³	кайнатиб-музлатилган балиқ озиқ-овқат махсулотлари - тез музлатилган тайёр тушлик ва закускали таомлар, балиқли қуймоқ, балиқли начинка, шу жумладан, вакуум остида қадоқлаб бўлақларга тақсимланган махсулотлар: қисқичбақасимон, чиғанок, креветка, краб, крилл гўштлиридан
	2x10 ³	кайнатиб - музлатилган балиқ озиқ-овқат махсулотлари - шакл берилган ("қисқич-бақа таёқчалари" ва хоказо), қисқичбақа-симонлардан (қиймали махсулотида), чиғанок гўшти, чиғанок гўштидан таомлар (қиймали махсулотида), креветка, краб, крилл гўштидан махсулотлар (ш.ж. қиймали махсулотида)
Сульфитредуцияловчи клостридийлар махсулот массасида, g йўл қўйилмайди	1	термик ишлов берилган балиқ пресервалар
		қоқи килинган балиқ
		термик ишлов берилган пазандачилик озиқ-овқат махсулотлар - балиқ ва қийма махсулотлари, пасталар, паштетлар, пиширилган, димланган, қайнатилган, тўлдирилган ва ҳ.к, шу жумладан музлатилган (тузлама, ош, газаклар, сабзавотлар билан димланган денгиз таомлари)
		вакуум остида қадоқланган, кайнатиб-музлатилган балиқ махсулотлари - шакилланган махсулотлар, чиғанок гўшти, чиғанок гўштидан таомлар, креветка, краб, крилл гўштидан озиқ-овқат махсулотлари
		осетр оиласи балиқларидан - банкали пастеризаци-яланган донадор икра, пресланган, кам тузланган ва тузланган пардали икра
		Лосос оиласи балиқларидан тузланган банкали, бочкали донадор икра, музлатилган пардали икра
		бошқа тур балиқларнинг икриси-ажрати тузланган, пастеризацияланган, дудланган, қуритилган, пардали кам тузланган
		вакуум остида қадоқланган мидияли оксил-углеводли концентрати

	0,1	совутилган, музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - махсус кондицияли қийма	
		оқсил сақловчи пасталар-пресервалар	
		икра аналоглари, шу жумладан оқсилли	
		вакуум остида қадоқланган иссиқ дудланган, балиқ маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган	
		вакуум остида қадоқланган, нимталанган, нимталанмаган (шу жумладан кесилган, бўлакларга бўлинган) балиқ маҳсулотлари, совуқ дудланган балиқ маҳсулотлари (шу жумладан кесилган), балиқ қиймаси, қалампир билан ишлов берилган маҳсулотлар	
		вакуум остида қадоқланган кам тузланган, нимталанган ярим дудланган балиқ, шу жумладан денгиз балиқларининг лакқа гўшти	
		вакуум остида қадоқланган маринадланган, хушбўй, тузланган балиқ, шу жумладан музлатилган- нимталанмаган, нимталанган, тузланган ва кам тузланган, шу жумладан консервантларсиз, шунингдек ўсимлик ёғ, зиравор, қуймали бўлинган (шу жумладан лосос оиласидаги балиқлар), лакқа гўшти	
		вакуум остида қадоқланган, қуритилган балиқ	
		кайнатиб-музлатилган балиқ маҳсулотлари - музлатилган тайёр тушлик ва закускали балиқ таомлар, балиқли қуймоқ, балиқли начинка, шу жумладан вакуум остида қадоқланган	
		тирик қўштабақа чиғаноқлар (мидия, устрица, гребешок ва бошқалар)	
		денгиз умуртқасизлардан қуритилган ва қоқи килинган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари	
		0,01	вакуум остида қадоқланган ва музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - балиқ лакқа гўшти, махсус нимталанган балиқлар, балиқ қиймасидан таомлар, балиқ қиймаси, шу жумладан компонентли маҳсулотлар
			нимталанмаган, нимталанган махсус тузланган ва хушбўй балиқ пресервалари
			нимталанмаган, нимталанган махсус тузланган ва кам тузланган хушбўй балиқ пресервалари
гарнирли ва гарнирсиз, соус, қайла, ўсимлик ёғи қушилган, нимталанган балиқ пресервалар (шу жумладан лосослар оиласи балиқларидан)			
балиқ пастаси пресервалари			
гарнирли ва гарнирсиз, соус, қайла, ўсимлик ёғи қўшилган, бошқа сув биологик манбаларидан тайёрланган пресервалар			
денгиз сув биологик манбаларидан олинган қуритилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - қуруқ мидия бульони, бульон кубиклари ва пасталари, ажратилган оқсил			
Моғор, маҳсулот	0,1	осётрлар оиласи	

массасида, g, йўл қўйилмайди		балиқларидан пастеризацияланган донадор икра бошқа тур балиқлардан пастеризацияланган икра
Моғор, КОЕ/g, кўп эмас	10	нимталанмаган, нимталанган махсус тузланган ва хуш таъм балиқ пресервалари
		нимталанмаган, нимталанган махсус тузланган ва кам тузланган хушбўй балиқ пресервалари
		гарнирли ва гарнирсиз, соус, қайла, ўсимлик ёғи кўшилган, нимталанган балиқдан пресервалар (шу жумладан лосослар оиласи балиқларидан)
		балиқ паста пресервалари, оксили паста пресервалари
		гарнирли ва гарнирсиз, соус, қайла, ўсимлик ёғи кўшилган, бошқа сув биологик манбаларидан тайёрланган пресервалар
		қўштабақа чиғаноқ гўшtidан пресервалар
	50	қоқи килинган балиқ
		аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандачилик озиқ-овқат махсулотлар- аралаш-тирилган (майонез, соус ва бошқалар) балиқ ва денгиз махсулотларидан зираворли салатлар
		осётрлар оиласи балиқларидан кам тузланган ва тузланган пардали, пресланган, донадор банкали икра
		лосослар оиласи балиқларидан банкали, бочкали, музлатилган пардали икра
бошқа тур балиқларнинг икраси - ажратиб тузланган, қуритилган, дудланган, кам тузланган пардали икра		
икра аналоглари, шу жумладан оқсилли		
100	қуритилган сув ўтлари ва бошқа сув ўсимликлари	
Ачитқилар, махсулот массасида, g, йўл қўйилмайди	0,1	осётр оиласи балиқларнинг донадор, пастеризацияланган икраси
		бошқа тур балиқлардан икра
Ачитқилар, КОЕ/g, кўп эмас	50	осётрлар оиласи балиқларнинг донадор банкали, пресланган икраси икра аналоглари, шу жумладан, оксили
		нимталанган, нимталанмаган, махсус тузланган ва хушбўй балиқ пресервалар
	100	нимталанган, нимталанмаган, махсус тузланган ва кам тузланган, хушбўй балиқ пресервалар
		гарнирли ва гарнирсиз, соус, қайла, ўсимлик ёғи кўшилган, нимталанган балиқдан пресервалар (шу жумладан лосослар оиласи балиқларидан)
		гарнирли ва гарнирсиз, соус, қайла, ўсимлик ёғи кўшилган, бошқа сув биологик манбаларидан тайёрланган пресервалар
		қўштабақа чиғаноқ гўшtidан пресервалар
		балиқ паста консервалари, оқсил паста консервалари
		қоқи килинган балиқ

		аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандачилик озиқ-овқат маҳсулотлари - аралаштирилган (майонез, соус ва бошқалар) балиқ ва денгиз маҳсулотларидан зироварли салатлар
		осётр оиласи балиқларидан тайёрланган кам тузланган ва тузланган пардали икра
	200	лосослар оиласи балиқлари музлатилган пардали икрасидан тайёрланган тузланган донадор икра
	300	лосослар оиласи балиқларнинг тузланган донадор бочкали ва банкали икраси
	300	Бошка тур балиқларнинг преслаб тузланган, пардали тузланган, дудланган, куритилган икра
Хаммаси бўлиб мўғор ва ачитки, КОЕ/g, кўп эмас	100	ярим кўритилган, кўритилган балиқ
		денгиз умуртқасизлардан куритилган ва қоқи килинган озиқ-овқат маҳсулотлари
		Кайнатишга тайёр балиқ қуруқ шўрвалар
		термик ишлов берилган пазандачилик озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган - балиқ ва қийма маҳсулотлари, пасталар, паштетлар, пиширилган, қовурилган, қайнатилган, шу жумладан ун компонентли
Proteus туридаги бактериялар, маҳсулот массасида, g, йўл қўйилмайди	0,1	аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандачилик озиқ-овқат маҳсулотлари-балиқ ва денгиз маҳсулотларидан қўшимчаларсиз газаклар, балиқ ва денгиз маҳсулотларидан газаклар (майонез, соус ва бошқалар), тузланган балиқ қийма, пасталар, паштетлар, селд, икра, крилл ёғлари ва бошқалар
		пазандачилик икрали маҳсулотлар - аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган кўп компонентли таомлар
	1	тирик қўштабақа чиғаноқлар (мидия, устрица, гребешок ва бошқалар)

Балиқ таомларининг микробиологик хавфсизлик меъёрлари

2 жадвал

Кўрсаткичлар	Йўл куйиладиган даражалар	Изох
1	2	3
Мезофил аэроб ва факултатив анаэроб микроорганизмлар (МАваФАМ), КОЕ/g, кўп эмас	1 x 10 ³	балиқ қайласи пиширилган, димланган, қовурилган балиқ таомлари истеъмол идишларга қадокланган тайёр балиқ пазандачилик маҳсулотлари, шу жумладан вакуум остида қадокланган
	2,5 x 10 ³	балиқ таомлари - балиқ котлетли киймасидан

		тайёрланган таомлар (котлетлар, зразалар, шницеллар, томат кайласидаги фрикаделкалар), пиширилган маҳсулотлар, пироглар
	1×10^4	аралаштирилмаган, балиқ қўшилган салатлар маринад остида қовурилган, қайнатилган балиқ совуқ шўрвалар-боршлар, балиқ ва яшил карамли шўрва (қаймоқ билан аралаштирилмаган)
	5×10^4	аралаштирилган балиқли салатлар (майонез, соус ва бошқалар)
Ичак таёкчалари гуруҳи бактериялари (coliform) (БГКП), маҳсулот массасида, g, йўл кўйилмайди	1	балиқ кайласи
		маринад остида қовурилган, қайнатилган балиқ
		балиқ таомлари - қайнатилган балиқ, димланган, қовурилган, пиширилган, балиқ қиймали массасидан (котлетлар, зразалар, шницеллар, томат кайласидаги фрикаделкалар) тайёрланган таомлар, пиширилган маҳсулотлар, пироглар
		истеъмол қадоғига ўралган тайёр балиқ пазандачилик маҳсулотлари, шу жумладан вакуум остида қадоқланган
	0,1	балиқ қўшилган салатлар – аралаштирилмаган, аралаштирилган (майонез, соус ва бошқалар)
	0,01	совуқ шўрвалар - борш, балиқ ва яшил карамли шўрва (қаймоқ билан аралаштирилмаган)
E.coli маҳсулот массасида, g, йўл кўйилмайди	0,1	балиқ қўшилган салатлар – аралаштирилмаган, аралаштирилган (майонез, соус ва бошқалар)
		совуқ шўрвалар-боршлар, балиқ ва яшил карамли шўрва (қаймоқ билан аралаштирилмаган)
S. aureus маҳсулот массасида g, йўл кўйилмайди	1	балиқ кайласи
		маринад остида қайнатилган, қовурилган балиқ
		балиқ таомлари - қайнатилган, димланган, қовурилган, пиширилган, балиқ қиймали массасидан (котлетлар, зразалар, шницеллар, томат кайласидаги фрикаделкалар) тайёрланган таомлар, пиширилган маҳсулотлар, пироглар
	истеъмол қадоғига ўралган тайёр балиқ пазандачилик маҳсулотлари, шу жумладан вакуум остида қадоқланган	
	0,1	совуқ шўрвалар - борш, балиқ ва яшил карамли шўрва (қаймоқ билан аралаштирилмаган)
		балиқ қўшилган салатлар – аралаштирилмаган, аралаштирилган (майонез, соус ва бошқалар)
Proteus туридаги бактериялар маҳсулот массасида, g, йўл кўйилмайди	0,1	балиқ қўшилган салатлар – аралаштирилмаган, аралаштирилган (майонез, соус ва бошқалар)
		балиқ кайласи
		маринадланган, қовурилган, қайнатилган балиқ
		балиқ таомлари - қайнатилган, димланган,

		қовурилган, пиширилган, балиқ қиймали массасидан (котлетлар, зразалар, шницеллар, томат кайласидаги фрикаделкалар) тайёрланган таомлар, пиширилган маҳсулотлар, пироглар
		совуқ шўрвалар - борш, балиқ ва яшил карамли шўрва (қаймоқ билан аралаштирилмаган)
		истеъмол қадоғига ўралган тайёр балиқ пазандачилик маҳсулотлари, шу жумладан вакуум остида қадоқланган
Сулфитредуцияловчи клостридийлар маҳсулот массасида г, йўл кўйилмайди	0,1	истеъмол қадоғига ўралган тайёр балиқ озиқ-овқат пазандалик маҳсулотлари, шу жумладан, вакуум остида қадоқланган маҳсулотлар
Ачитқилар, КОЕ/г, кўп эмас	200	консервант ва зираворлар қўшилган балиқли газаклар (майонез, соус ва бошқалар)
	500	аралашмалар қўшилган балиқли газаклар (майонез, соус ва бошқалар)
Моғор КОЕ/г, кўп эмас	50	аралашмалар қўшилган балиқли газаклар (майонез, соус ва бошқалар)

Болалар учун тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлик меъёрлари (мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар учун)

3 жадвал

Кўрсаткичлар	Йўл куйиладиган даражалар	Изох
1	2	3
Мезофил аэроб ва факултатив анаэроб микроорганизмлар (МАваФАМ), КОЕ/g, кўп эмас	1 x 10 ³	кайнатиб-музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулот-лари– шаклланган маҳсулотлар("қисқичбақа таёқчалари" ва бошқалар)
		термик ишлов берилган пазандачилик озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган - пиширилган, қайнатилган балиқ ва қийма маҳсулотлари
		аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандачилик маҳсулотлари - балиқ ва денгиз маҳсулотлари, зираворларсиз газаклар
	2 x 10 ⁴	пишириб-музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - шу жумладан вакуум остида қадокланган, тез-музлатилган тайёр балиқ тушлик таомлар
Колиформ бактериялар (coliform) маҳсулот массасида,g, йўл кўйилмайди	5 x 10 ⁴	ярим тайёр маҳсулотлар
	1	термик ишлов берилган пазандачилик озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган - балиқ ва қийма маҳсулотлари, пиширилган, қайнатилган
		аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандачилик маҳсулотлари - балиқ ва денгиз маҳсулотлари аралашма газаклар
		кайнатиб-музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари - шаклланган маҳсулотлар ("қисқичбақа таёқчалари" ва бошқалар)
S.aureus, маҳсулот массасида, g, йўл кўйилмайди	0,1	вакуум остида қадокланган қайнатиб-музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари -, шу жумладан, музлатилган тайёр балиқ таомлари
	0,01	сув биологик манбаларидан ярим тайёр озиқ-овқат маҳсулотлар
S.aureus, маҳсулот массасида, g, йўл кўйилмайди	1	музлатилган, шу жумладан, термик ишлов берилган пазандачилик озиқ-овқат маҳсулотлари - балиқ ва

		қийма маҳсулотлари аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандачилик маҳсулотлари - пиширилган, қайнатилган балиқ ва денгиз маҳсулотлари аралашмаларсиз салатлар қайнатиб-музлатилган балиқ маҳсулотлари - шакл-ланган маҳсулотлар ("қискичбақа таёқчалари" ва бошқалар)
	0,1	қайнатиб-музлатилган балиқ маҳсулотлари - вакуум остида қадоқланган, шу жумладан, ярим музлатилган тайёр тушлик балиқ таомлари
	0,01	сув биологик манбаларидан ярим тайёр озиқ-овқат маҳсулотлар
Proteустуридаги бак-териялар маҳсулот массасида, g, йўл қўйилмайди	0,1	аралаштирилгандан сўнг термик ишлов берилмаган пазандачилик маҳсулотлар - балиқ ва денгиз озиқ-овқат маҳсулотларидан зирavorларсиз газаклар
Сулфитредуцияловчиклостридийлар маҳсулот массасида, g, йўл қўйилмайди	1	термик ишлов берилган пазандалик маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган –вакуум остида қадоқланган балиқ ва қийма озиқ-овқат маҳсулотлари, пиширилган, қайнатилган қайнатиб-музлатилган балиқ маҳсулотлари - шаклланган маҳсулотлар ("қискичбақа таёқчалари" ва бошқалар)
	0,1	сув биологик манбаларидан ярим тайёр маҳсулотлар қайнатиб-музлатилган балиқ озиқ-овқат маҳ-сулотлари - вакуум остида қадоқланган, шу жумладан, ярим музлатилган тайёр тушлик балиқли таомлар
	0,01	вакуум остида қадоқланган сув биологик манбаларидан ярим тайёр маҳсулотлар
V. parahaemolyticus, КОЕ/g, кўп эмас	100	денгиз балиқларидан ярим тайёр маҳсулотлар
Enterococcus туридаги бактериялар, КОЕ/g, кўп эмас	1 x 10 ³	қайнатиб-музлатилган балиқ маҳсулотлари - вакуум остида қадоқланган, ярим музлатилган тайёр тушлик бир қисимлик балиқли таомлар
	2 x 10 ³	қайнатиб-музлатилган балиқ маҳсулотлари - шаклланган

		маҳсулотлар ("қисқичбақа таёқчалари" ва бошқалар)
мўғор ва ачитқилар, КОЕ/g, кўп эмас	100	термик ишлов берилган пазандалик маҳсулотлари, шу жумладан музлатилган – вакуум остида қадоқланган балиқ ва қийма маҳсулотлари, пиширилган, қайнатилган

**Болалар учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг ишлаб чиқаришда
ишлатиладиган озиқ-овқат , хом ашё ва компонентларнинг микробиологик
хавфсизлик меъёрлари**

4 жадвал

Кўрсаткичлар	Йул куйиладиган даражалар	Изох
1	2	3
Мезофил аэроб ва факултатив анаэроб микроорганизмлар, (МАваФAM), КОЕ/ g , кўп эмас	5×10^4	янги балиқ, совутилган, ярим музлатилган, музлатилган
Колиформ гуруҳи бактериялари (coliform) (КГБ), маҳсулот мас-сасида, g, йўл кўйилмайди	0,01	
S.aureus маҳсулот мас-сасида, g, йўл кўйилмайди	0,01	

Балиқ консервалариниң микробиологик хавфсизлик меъёрлари

5 жадвал

Консервалар гуруҳи	Саноат стериллиги талаблари		Изох
	Консерваларда аниқланадиган микроорганизмлар гуруҳи	Йўл куйиладиган даража	
1	2	3	4
"А" гуруҳининг тўлиқ консервалари	<i>V.cereus</i> ва (ёки) <i>V. Polytuxa</i> гуруҳидаги спора ҳосил қилувчи мезофил аэроб ва факултатив анаэроб микроорганизмлар	1g (cm ³) махсулотда йўл қўйилмайди	Шиша, алюминий ва мис идишга кадокланган балиқ консервалар, шу жумладан балиқ жигаридан консервалар
	<i>V.subtilis</i> гуруҳидаги спора ҳосил қилувчи мезофил аэроб ва факултатив анаэроб микроорганизмлар	1g (cm ³) махсулотда 11- та хужайрадан кўп эмас	
	<i>C.botulinum</i> ва (ёки) <i>C.perfringens</i> мезофил клостридиялар	1g (cm ³)да махсулотда йўл қўйилмайди	
	мезофил клостридиялар (<i>C.botulinum</i> ва (ёки) <i>C.perfringens</i> дан ташқари	1g (cm ³) махсулотда 1- та хужайрадан кўп эмас	
	спора ҳосил қилмайдиган микроорганизмлар, ш.ж. сут ачитқи ва (ёки) моғор замбуруғлари ва ачитқилар	1g (cm ³) махсулотда йўл қўйилмайди	
	спора ҳосил қилувчи термофил анаэроб, аэроб ва факултатив анаэроб микроорганизмлар	1g (cm ³) махсулотда йўл қўйилмайди	
Болалар истеъмол учун "А" гуруҳининг тўлиқ консервалари	<i>V.cereus</i> ва (ёки) <i>V. Polytuxa</i> гуруҳидаги спора ҳосил қилувчи мезофил аэроб ва факултатив анаэроб микроорганизмлар	1g (cm ³) махсулотда йўл қўйилмайди	Шиша, алюминий ва мис идишга кадокланган, сув биологик манбаларидан тайёрланган балиқ консервалар, ш.ж. балиқ жигаридан
	<i>V.subtilis</i> гуруҳидаги спора ҳосил қилувчи мезофил аэроб ва факултатив анаэроб микроорганизмлар,	1g (cm ³) махсулотда 11- та хужайрадан кўп эмас	
	мезофил клостридийлар <i>C.botulinum</i> ва (ёки) <i>C.perfringens</i>	10g (cm ³) махсулотда йўл қўйилмайди	

	мезофил клостридиялар (C.botulinum ва (ёки) C.perfringens-дан ташкари)	10g (cm ³) махсуло-тида 1- та хужай-радан кўп эмас	
	спора ҳосил қилмайдиган микроорганизмлар, ш.ж. сут ачитки ва (ёки) моғор замбуруғлари ва (ёки) ачитки	1g (cm ³) махсулотда йўл қўйилмайди	
	спора ҳосил қилувчи термофил анаэроб, аэроб ва факултатив анаэроб микроорганизмлар	1g (cm ³) махсулотда йўл қўйилмайди	
"Д" гуруҳи ярим консервалар	мезофил аэроб, анаэроб ва факултатив анаэроб микро-организмлар микдори (КМАФАнМ)	2 x 10 ² КОЕ/g, кўп эмас	шиша идишда кадокланган пастеризацияланган ярим балиқ консервалар
	Ичак тайёкчалари гуруҳи бактериялари (колиформа)	1 g маҳсулотда йўл қўйилмайди	
	V.cerues	1 g маҳсулотда йўл қўйилмайди	
	Сульфитредуцияловчи клостридийлар	0,1g маҳсулотда йўл қўйилмайди	
	S.aureus ва бошқа коагулаз-ижобий стафтилококлар	1 g маҳсулотда йўл қўйилмайди	

Эслатма: балиқ ярим консервалар учун - 1,0g (cm³) маҳсулотда рухсат этилмайди'

1. "А" гуруҳи - 4,2 ёки ундан юкори рН - га эга бўлган балиқ консервалар, шунингдек чегараланмаган кислотаси мавжуд булган кислота қўшилмаган ҳолда тайёрланган балиқ консервалар.

2. "Д" гуруҳи - пастеризацияланган балиқозик-овқат маҳсулотлари.

**Балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг микробиологик (патоген)
хавфсизлик меъёрлари**

6 ж а д в а л

Кўрсаткичлар	Маҳсулотларнинг гуруҳи	маҳсулот массаси (g), йўл қўйилмидига н даражалар
Патоген микроорганизмлар, ш. ж. сальмонеллалар	Балиқ, балиқ бўлмаган объектлар ва улардан тайёрланган озиқ-овқат маҳсулотлари (балиқ ёғидан ташқари)	25
Listeria monocytogenes	Балиқ, балиқ бўлмаган объектлар ва улардан тайёрланган озиқ-овқат маҳсулотлари (икрадан ташқари) қуритилган, қоқиқилинган, пастеризацияланган	25
	Эрта ёшдаги болалар учун мўлжалланган ярим тайёр балиқ ва сувдаги умуртқасизлардан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари;	25

**Балиқ озик-овқат махсулотларида радионуклидларнинг
йул куйиладиган даражалари**

7 жадвал

№	Махсулотлар номи	Цезий -137 солиштира фаоллиги Бк/kg (l)	Стронций-90 солиштира фаоллиги Бк/kg (l)
1	Тирик балиқ, барра балиқ, совутилган, музлатилган, лаққа гушти, балиққиймаси	130	100
2	Консерва ва пресервалар	130	100
3	Қуритилган, сурланган, дудланган тузлан- ган, маринадланган ва бошқа истеъмолга тайёр бўлган балиқ озик-овқат махсу- лотлари	130	100
4	Қуритилган сурланган балиқ	260	200
5	Икра ва уруг суюқлиги ва улардан тайёр- ланган махсулотлар	130	100
6	Чиганоқлар, қискичбакасимонлар, денгиз ўтлари ва улардан тайёрланган махсу- лотлар	200	100
7	Балиқ еги (даваолаш ва профилактика сифатида)	60	80
8	Қуруқ балиқ бульонлари	160	50

Балиқ ва балиқ озиқ-овқат
маҳсулотларининг
хавфсизлиги тўғрисидаги махсус
техник регламентининг
2-илоvasи

**Ветеринария дори воситалари, хайвонларнинг етиштиришида ўсиш
стимуляторлари (шу жумладан гормонал дорилар), доривор моддалар (шу
жумладан микробларга қарши воситалар) аквакултура хайвонот манбаларидан
озиқ-овқат маҳсулотларида рухсат этилган қолдиқларнинг максимал даражаси**

Ўзбекистон худудида муомалага чиқарилганда ишлаб чиқарувчи (ваколатли шахс, импортер) томонидан такдим этиладиган маълумотлар асосида ветеринария препаратлари қолдиқлари, хайвонларнинг ўсишини стимуляторлари (шу жумладан гормонал дорилар), гиёҳванд моддалар (хлорамфеникол бундан мустасно, антимикроб воситалар, шу жумладан тетрациклин гуруҳи ва бацитрацин) хайвонот манбаларидан келиб чиққан озиқ-овқат маҳсулотларида таркибини назорат қилиш улар ҳақидаги маълумотлар асосида амалга оширилади.

1 жадвал

Кўрсаткичлар номи	Йўл қўйиладиган даражалар, mg/kg, дан кўп эмас	Изох
1	2	3
I. Микробларга қарши йўл қўйиладиган қолдиқ даражалари		
Амоксициллин Amoxicillin (пенициллинлар)	0,05 (мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	
Ампициллин Ampicillin (пенициллинлар)	0,05 мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	
Бацитрацин Bacitracin (полипептидлар)	йўл қўйилмайди (<0.02)	
Бензилпенициллин (пенетамат) Benzylpenicillin/Penethamate (пенициллинлар)	0,05 (мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	
Данофлоксацин Danofloxacin (хинолонлар)	0,1 мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	
Диклоксациллин Dicloxacillin (пенициллинлар)	0,3 (мушак тўқимаси)	
Дифлоксацин Difloxacin (хинолонлар)	0,3 мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	
Клоксациллин Cloxacillin (пенициллинлар)	0,3 (мушак тўқимаси)	
Колистин Colistin (полимиксинлар)	0,15 (мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	
Ласалоцид Lasalocid (ионофорлар)	0.005 (мушак тўқимаси)	натрий ласалоцид
Левомецетин Levomecetinum (хлорамфеникол) (макролидлар)	йўл қўйилмайди (<0,0003)	
Метронидазол (metronidazole)/ диметридазол (dimetridazole)/ ронидазол (ronidazole)/дапсон (dapsone)/		
клотримазол (clotrimazole)/ аминитризол (aminitrizole)	усулни аниқлаш даражасида йўл қўйилмайди (мушак тўқимаси)	
Неомицин Neomycin (аминогликозидлар)	0,5 (мушак тўқимаси)	ш.ж.фрамицитин
Нитрофуранлар (шу жумладан фуразолидон) Nitrofurans (including furazolidone)	усулни аниқлаш даражасида йўл қўйилмайди (мушак тўқимаси)	
Оксациллин Oxacillin (пенициллинлар)	0,3 (мушак тўқимаси)	
Оксолиновая кислота Oxolinicacid	0,1 (мушак тўқимаси)	

(хинолонлар)	тери билан табиий нисбатда)	
Паромомицин Paromomycin (аминогликозидлар)	0,5 (мушак тўқимаси)	
Сарафлоксацин Sarafloxacin (хинолонлар)	0,03 (лосос баликларнинг тери билан табиий нисбатда мушак тўқимаси)	
Спектиномицин Spectinomycin (аминогликозидлар)	0,3 (мушак тўқимаси)	
Тетрациклин гурухи Tetracycline АТХ(тетрациклинлар)	йўл қўйилмайди (< 0,01)	
Тиамфеникол Thiamphenicol (флорфениколлар)	0,05 (мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда. Тиамфениколга ҳисобланган тиамфеникол ва бириктирувчи тиамфеникол егиндиси сифатида)	
Тилмикозин Tilmicosin (макролидлар)	0,05 (мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	
Тилозин Tylosin (макролидлар)	0,1 (мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	тилозин А сифатида
Флавомицин Flavomycin (стрептотрицинлар)	0,7 (мушак тўқимаси)	флавофосфолипол
Флорфеникол Florfenicol (флорфениколлар)	1,0 (мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	Флорфеникол микдори ва унинг флорфениколанин шаклдаги метаболитлари
Флумеквин Flumequine (хинолонлар)	0,6 (мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	
Ципрофлоксацин (ciprofloxacin)/ энрофлоксацин (enrofloxacin). Пефлоксацин (pefloxacin) офлоксацин (ofloxacin)/ норфлоксацин (norfloxacin) (фторхинолонлар)	0,1 (мушак тўқимаси)	Флорхинокол лани микдори
Эритромицин Erythromycin (макролидлар)	0,2 (мушак тўқимаси тери билан табиий нисбатда)	
II. Антипротозой қолдиқларнинг йўл қўйиладиган максимал даражалари		
Галофугинон Halofuginone	0,01 (мушак тўқимаси)	
Декоквинат Decoquinat	0,02 (мушак тўқимаси)	
Диклазурил Diclazuril	0,005 (мушак тўқимаси)	Диклазурил сифатида
Мадуромицин Maduramicin	0,002 (мушак тўқимаси)	
Наразин Narasin	0,005 (мушак тўқимаси)	
Никарбазин Nicarbazin	0,025 (мушак тўқимаси)	N, N'-bis(4-нитрофенил) мочевина
Робенидин Robenidine	0,005 (мушак тўқимаси)	робенидин гидрохлорид
Салиномицин Salinomycin	0,002 (мушак тўқимаси)	Salinomycin sodium
Семдурамицин Semduramicin	0,002 (мушак тўқимаси)	

15. Балиқ оилаларининг икриси:															
чўртанбалиқ, олабўға балиқ, трескалар (налимлар), хариуслар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-
лосослар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	й/қ	-	-	-
сиглар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-
бақрабалиқ (Амур ҳавзаси, Волга дарёси, Каспий денгизи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	й/қ	-	-	-

Эслатма: “й/қ” қисқартмаси “йўл кўйилмайди” деган маънони англатади.

Жонли холда паразитларнинг ғумбақлари учун қуйидаги белгилар қўлланади:

трематодлар:

- 1 – описторхислар
- 2 - клонорхислар
- 3 - псевдамхислар
- 4 - метагонимуслар
- 5 - нанофиетуслар
- 6 - эхинохазмуслар
- 7 - меторхислар
- 8 - россикотремлар
- 9 - апофалуслар

цестодалар:

- 10 - дифиллоботриумлар

нематодалар:

- 11 - анизакислар
- 12 - контрацекумлар
- 13 - диоктофимлар
- 14 – гнатостомлар

Ўтиб сузадиган балиқлар ва улардан қайта ишланган озиқ-овқат маҳсулотлар

2 жадвал

Маҳсулотлар гуруҳи	Паразитологик кўрсаткичлар ва жонли паразит ғумбақларининг йўл қўйиладиган даражаси					
	1	2	3	4	5	6
1. Лосослар	-	й/қ	й/қ	-	-	-
2. Узоқ шарқ лосослар	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ
3. Ушбу жадвалнинг 1-чи бандида кўрсатилган балиқ қиймаси	-	-	й/қ	й/қ	-	-
4. Ушбу жадвалнинг 2-чи бандида кўрсатилган балиқ қиймаси	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ
5. Ушбу жадвалнинг 1-чи бандида кўрсатилган балиқ консерва ва пресервалари	-	й/қ	й/қ	-	-	-
6. Ушбу жадвалнинг 2-чи бандида кўрсатилган балиқконсервалари ва пресервалар	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ
7. Ушбу жадвалнинг 1-чи бандида кўрсатилган қовурилган, қуймали, тузланган, маринадланган, дудланган, қуритилган балиқ	-	й/қ	й/қ	-	-	-
8. Ушбу жадвалнинг 2-чи бандида кўрсатилган қовурилган, қиймали, тузланган, маринадланган, дудланган, қуритилган балиқ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ
9. 1-2-чи бандларида кўрсатилган балиқларнинг икраси	-	й/қ	й/қ	-	-	-

Эслатма: " й/қ"қисқартмаси “йўл қўйилмайди” деган маънони англатади.

Паразитларнинг тирик шаклдаги ғумбаклари учун қуйидаги белгилардан фойдаланилади:

- трематодлар: 1 - нанофиетуслар
- цестодлар: 2 - дифиллоботриумлар
- нематодлар: 3 - анизакислар
- 4 - контрацекумлар
- тирналган жойлар: 5 - болбозомалар
- 6 - коринозомалар

Денгиз балиқлари ва улардан қайта ишланган озиқ-овқат маҳсулотлар

3 ж а д в а л

Маҳсулотлар гуруҳи													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Турлари буйича денгиз балиқларининг овлаш жойлари													
1. Баренц денгизи:	Паразитологик кўрсаткичлар ва жонли паразит ғумбақларининг йўл қўйиладиган даражаси												
Камбалалар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ				
Корюшкалар оиласи	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	й/қ	-	-	-	-
Лосослар оиласи	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	й/қ	-	-	-	-
Селдлар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-
Скорпеналар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-
Трескалар оиласи	-	-	й/қ	-	-	й/қ	-	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	-
2. Шимолий Атлантика:													
Қамбалалар оиласи	-	-	й/қ	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-
Корюшкалар оиласи	-	-	й/қ	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-
Макруруслар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-

6. Субантарктида, Антарктида:														
Ок конлийлар оиласи	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ
Мерлузалар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ
Нототениялар оиласи	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ
Ошибнилар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-	-
Трескалар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ	й/қ
7. Хинд океани:														
Нитеперлар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-	-
Скумбриялар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-	-
Ставридалар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-	-
8. Тинч океани:														
Анчоуслар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	-	-	-	-
Берекслийлар оиласи	й/қ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ
Гемпилийлар оиласи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ
Камбалалар оиласи	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	й/қ	-	-	й/қ	-	-
Лосослар оиласи	й/қ	-	-	й/қ	-	й/қ	-	-	й/қ	й/қ	-	й/қ	й/қ	й/қ

12. Минтай, треска балиқ-ларнинг икриси	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	й/қ	-	-
13. Треска жигари	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-	й/қ	-	-

Эслатма: " й/қ" қисқартмаси “йўл кўйилмайди” деган маънони англатади.

Паразитларнинг тирик шаклдаги ғумбақлари учун қуйидаги белгилардан фойдаланилади:

трематодалар:

- 1 - нанофителар
- 2 - хетерофитлар
- 3 - криптокортилуслар
- 4 - россикотремлар
- 5 - апофалуслар

цестодадалар:

- 6 - дифиллоботриумлар
- 7 - диплогонопорлар
- 8 - пирамикоцефалуслар

нематодалар:

- 9 - анизакислар
- 10 - контрацекумлар
- 11 - псевдотеранлар

тирналган жойлар:

- 12 - болбозомалар
- 13 – коринозомалар

Чучук сув қисқичбақасимон, денгиз чиғаноклари ва улардан қайта ишланган озиқ-овқат маҳсулотлар

4 ж а д в а л

Маҳсулотлар гуруҳи	Паразитологик кўрсаткичлар ва жонли паразит ғумбакларининг йўл қўйиладиган даражаси								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Чучук сув қисқичбақасимонлари ва улардан қайта ишланган озиқ-овқат маҳсулотлари:									
узоқ Шарқ сув омборларидан қисқичбақалар (Россия, Жанубий Корея, Хитой ва бошқалар, Ақш	й/қ								
узоқ шарқ сув омборларидан чучук сув майда қисқичбақалари (Россия, Корея Республикаси)	й/қ								
чучук сув краблар (Россия, Жануби-Шарқий Осиё, Шри Ланка, Марказий Америка, Перу, Либерия, Нигерия, Камерун)	й/қ								
ушбу бандида белгиланган чучук сув қисқичбақадан тайёрланган қайла	й/қ	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Денгиз моллюскалар ва улардан қайта ишланган маҳсулотлар:									
Тароксимон (гребешки)	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-
Калмар (кальмары)	-	-	й/қ	й/қ	й/қ	-	-	-	-
мактра (спизула)	-	-	-	-	-	-	-	й/қ	-
Осминоглар (осьминоги)	-	-	й/қ	-	й/қ	-	-	-	-
Устрицалар (устрицы)	-	-	-	-	-	-	-	-	й/қ

Эслатма: 1. " й/қ" қисқартмаси “йўл қўйилмайди” деган маънони англатади.

Паразитларнинг тирик шаклдаги ғумбаклари учун қуйидаги белгилардан фойдаланилади:
трематодалар:

1 - парагонимуслар

цестодалар:

2 - спиromетрлар

нематодалар:

3 - анизакислар

4 – контрацекумлар

5 - псевдотеранлар

6 - диоктофимлар

7 - гнатостомлар

8 - сулкаскарислар

9 - эхиноцефалуслар

Балиқ ва балиқ озиқ-овқат
маҳсулотларининг
хавфсизлиги тўғрисидаги махсус техник
регламентининг
4-илоvasи

**Балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигига қўйиладиган
гигиеник талаблар**

1 жадвал

Кўрсаткичлар	Йўл қўйиладиган даражалар, mg/kg, кўп эмас	Изоҳ
1	2	3
Гистамин	100	Тунец, скумбрия, лосос, селд балиқлар, шунингдек улардан тайёрланган балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари (икра, балиқларнинг уруғ безидаги суюқлик, жигар ва балиқлардан олинган ёгдан ташқари) шу жумладан қуритилган озиқ-овқат маҳсулотлари*
Нитрозаминлар (миқдори N-нитрозодиметиламин (НДМА) ва N-нитрозодиэтиламин (НДЭА))	0,003	Барча турдаги балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан қуритилган маҳсулотлар *
Диоксин	0,000004	Барча турдаги балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан қуритилган маҳсулотлар *. Хом-ашё таркибида бўлиши мумкинлиги тўғрисида асосли тахмин мавжуд бўлганда аниқланади
	0,000002	(ёғ жиҳатидан). Балиқ озуқавий ёғи*
Бенз(а)пирен	0,005	Дудланган балиқ озиқ-овқат маҳсулоти
Полихлорланган Бифениллар	2	Барча турдаги балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари (жигар ва балиқ ёғидан ташқари), шу жумладан, қуритилган маҳсулотлар*
	5	Балиқ жигари ва ундан олинган маҳсулотлар
	3	балиқ озуқавий ёғи
Паралитик захар моллюскалар (сакситоксин)	0,8	Моллюскалар
Моллюскаларнинг амнести-ал захари (домоев кислотаси)	20	Моллюскалар
	30	Қисқичбақаларнинг ички органлари
Моллюскаларнинг диареяли захари (окада кислотаси)	0,16	Моллюскалар
Кислота сони, mg KOH/ g	4	Балиқ озуқавий ёғи
Пероксид сони, mol фаол кислород/kg	10	Балиқ озуқавий ёғи

* Дастлабки маҳсулот (хом ашё) асосида, ундаги куруқ моддалар ва охириги маҳсулот таркибида ҳисобга олинади.

Балиқ озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигига қўйиладиган гигиеник талаблар

2 жадвал

Маҳсулотнинг номи	Кўрсаткичлар	Йўл қўйиладиган даражалар, mg/kg, кўп эмас	Изоҳ
Тирик балиқ, янги балиқ, совутилган, музлатилган, қийма, лаққа гошт, денгиз сутэмизувчиларнинг гошти	Токсик элементлар		
	қўргошин	1,0	
		2,0	тунес, қилич балиқ, белуга
	маргимуш	1,0	чучук сув балиқлари
		5,0	денгиз бақлари
		кадмий	0,2
симвоб		0,3	чучук сув балиқлари
		0,6	чучук сув йиртқич балиқлар
		0,5	денгиз балиқлари
		1,0	тунес, қилич балиқ, белуга
Пестицидлар:			
ГХЦГ (α , β , γ - изомерлар)		0,2	Денгиз балиқлари, сутэмизувчиларнинг гошти
		0,03	Чучук сув балиқлари
ДДТ ва унинг метаболитлари		0,2	Денгиз балиқлари
		0,3	Чучук сув балиқлари
		2,0	Осетр, лосос, ёғлик селд балиқлари
		0,2	Денгиз сутэмизувчиларнинг гошти
2,4-D кислотаси, унинг тузлари ва эфирлари		Йўл қўйилмайди	Чучук сув балиқлари
Консерва ва пресервалар		Токсик элементлар	
	қўргошин	1,0	
		2,0	тунес, қилич балиқ, белуга
	маргимуш	1,0	Чучук сув балиқлари
		5,0	Денгиз балиқлари

	кадмий	0,2	
	симвоб	0,3	Чучук сув балиқлари
		0,6	Чучук сув йирткич балиқлари
		0,5	Денгиз балиқлари
		1,0	тунец, қилич балиқ, белуга
	галай	200	галай идишларда
	хром	0,5	хром идишларда
	Пестицидлар:		
	ГХЦГ (α , β , γ - изомеры)	0,2	Денгиз балиқлари, сут-эмизувчиларнинг гошти
		0,03	Чучук сув балиқлар
	ДДТ и его метаболиты	0,2	Денгиз балиқлари
		0,3	Чучук сув балиқлари
		2,0	Осетр, лосос, ёғлик селд балиқлари
		0,2	Денгиз сутэмизувчиларни гошти
	2,4-D кислотаси, унинг тузлари ва эфирлари	Йўл қўйилмайди	Чучук сув балиқлари
Куритилган балиқ, дудланган, тузланган, зираворланган, маринадланган балиқ махсулотлари.	Токсик элементлар(ундаги қурук моддалар ва якуний махсулотларнинг таркибини ҳисобга олган ҳолда асл махсулот бўйича)		
	қўргошин	1,0	
Пазанда ва бошка истеъмол қилиш учун тайер балиқ махсулотлари		2,0	Тунес, қилич балиқ, белуга
	маргимуш	1,0	Чучук сув балиқлари
		5,0	Денгиз балиқлари
	кадмий	0,2	
	симвоб	0,3	Чучук сув балиқлари
		0,6	Чучук сув йирткич балиқлари
		0,5	Денгиз балиқлари
		1,0	Тунес, қилич балиқ, белуга
	Пестицидлар:		

	ГХЦГ (α , β , γ изомерлари)	0,2	
	ДДТ ва унинг метаболитлари	0,4	
		2,0	йирик балиқ махсулотлари, ёглик селд
Икра, балиқнинг уруг суюклиги ва улардан тайёрланган махсулотлар; икра аналоглари(ўхшатишган)	Токсик элементлар:		
	қўргошин	1,0	
	маргимуш	1,0	
	кадмий	1,0	
	симоб	0,2	
	Пестицидлар:		
	ДДТ ва унинг метаболитлари	2,0	
	ГХЦГ (α , β , γ - изомерлари)	0,2	
Балиқнинг жигари ва ундан тайёрланган махсулотлар	Токсик элементлар:		
	қўргошин	1,0	
	кадмий	0,7	
	симоб	0,5	
	галай	200	тайёр галай идишлардаги консервалар учун
	хром	0,5	
	Пестицидлар:**		
	ДДТ ва унинг метаболитлари	3,0	
	ГХЦГ (α , β , γ - изомерлари)	1,0	
Балиқ ёғи	Токсик элементлар:		
	қўргошин	1,0	
	маргимуш	1,0	
	кадмий	0,2	
	симоб	0,3	
	Пестицидлар:		
	ДДТ ва унинг метаболитлари	0,2	
	ГХЦГ (α , β , γ - изомерларлари)	0,1	
Моллюскалар, кичкичбакасимонлар ва бошқа усуртқасизлар, амфибиялар, судралиб юривчилар	Токсик элементлар:		
	қўргошин	10,0	
	маргимуш	5,0	
	кадмий	2,0	
	симоб	0,2	

Ўтлар ва денгиз ўтлар	Токсик элементлар:		
	кўргошин	0,5	
	маргимуш	5,0	
	кадмий	1,0	
	симоб	0,1	

Балиқ ва балиқ озиқ-овқат
маҳсулотларининг хавфсизлиги
тўғрисидаги махсус техник
регламентининг
5-илоvasи

**Ёш болалар учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг озуқавий қиймати ва
хавфсизлик кўрсаткичлари
100 g балиқ консервалари таркибидаги озуқавий қиймати**

1 жадвал

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Йўл қўйиладиган даражалар		Изох
		меъёр	белгиланган	
Куруқ моддаларнинг масса улуши	g	15 - 25	-	
оқсил	g	8 - 15	+	
ёғ	g	5 - 11	+	
энергия қиймати	Kcal	100 - 155	+	
ош тузи	g	0,4	+	
минерал модда - темир	mg	0,4 - 3,0	+	бойитилган маҳсулотлар учун
Витаминлар:				
тиамин (B ₁)	mg	0,1 -0,2	+	бойитилган маҳсулотлар учун
рибофлавин (B ₂)	mg	0,1 -0,3	+	бойитилган маҳсулотлар учун
ниацин(PP)	mg	1 -4	+	бойитилган маҳсулотлар учун
крахмал	g	3	-	қуюқлаштирувчи сифатида
гуруч ва буғдой уни	g	5		қуюқлаштирувчи сифатида

Балиқ консерваларининг хавфсизлик кўрсаткичлари

2 ж а д в а л

Кўрсаткичлар	Йўл қўйиладиган даражалар, mg / kg, кўп эмас	Изох
1	2	3
полихлорланган бифениллар	0,5	
гистамин *	100	тунец, скумбрия, лосос, селд
нитрозаминлар	йўл қўйилмайди (<0.001)	
диоксинлар **	йўл қўйилмайди	

* Дастлабки маҳсулот (хом- ашё) асосида, ундаги қуруқ моддалар ва охириги маҳсулот таркибида ҳисобга олинади.

** Диоксинлар манба маҳсулотида (хом- ашёда) мавжуд бўлиши мумкинлиги ҳақида асосли тахмин мавжуд бўлса, қуйидагиларни ҳисобга олган ҳолда аниқланади:

а) диоксиннинг максимал даражаси 1%- дан кам ёғ бўлган маҳсулотларга нисбатан қўлланилмайди;

б) диоксинлар полихлорланган дибензо-п-диоксинлар (ПСДД) ва полихлорланган дибензофуранлар (ПСДФ) егиндиси бўлиб, жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти (ЖССТ) шкаласи бўйича токсик эквивалентлар (ТЭ) егиндиси сифатида ифодаланади:

Токсик эквивалентлар (ЖССТ миқёсида)

3 ж а д в а л

Конгенер	ТЭ қиймати
1. Дибензо-п-диоксинлар (ПХДД):	
2,3,7,8-тетрахлордибензодиоксин	1
1,2,3,7,8-пентахлордибензодиоксин	1
1,2,3,4,7,8-гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,4,7,8-гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,7,8,9-гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,4,6,7,8-гептахлордибензодиоксин	0,01
Октахлордибензодиоксин	0,0001
2. Дибензофуранлар (ПХДФ):	
2,3,7,8-тетрахлордибензофуран	0,1
1,2,3,7,8-пентахлордибензофуран	0,05
2,3,4,7,8-пентахлордибензофуран	0,5
1,2,3,4,7,8-гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,6,7,8-гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,7,8,9-гексахлордибензофуран	0,1
2,3,4,6,7,8-гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,4,6,7,8-гептахлордибензофуран	0,01
1,2,3,4,7,8,9-гептахлордибензофуран	0,01
Октахлордибензофуран	0,0001

Сабзавотли балиқ консерваларининг озукавий қиймати (100g маҳсулотида)

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Йўл қўйиладиган даражалар		Изох
		меъёр	белгиланган	
Куруқ моддаларнинг масса улуши	g	17 -дан кам эмас	-	
оксил	g	1,5 - 6	+	
ёғ	g	1 - 6	+	
энергия қиймати	Kcal	35 - 120	+	
ош тузи	g	0,4-дан кўп эмас	+	
минерал модда - темир	mg	0,4 - 3,0	+	бойитилган маҳсулотлар учун
Витаминлар:				
тиамин (В ₁)	mg	0,1 -0,2	+	бойитилган маҳсулотлар учун
рибофлавин (В ₂)	mg	0,1 -0,3	+	бойитилган маҳсулотлар учун
ниацин(РР)	mg	1 -4	+	бойитилган маҳсулотлар учун
крахмал	g	3-дан кўп эмас	-	қуюқлаштирувчи сифатида
гуруч ва буғдой уни	g	5-дан кўп эмас	-	қуюқлаштирувчи сифатида

Сабзавотли балиқ консерваларининг хавфсизлик кўрсаткичлари

Кўрсаткичлар	Йўл қўйиладиган даражалар, mg / kg, кўп эмас	Изох
1	2	3
полихлорланган бифениллар	0,2	
гистамин *	40	тунец, скумбрия, лосос, селд
нитратлар	150	сабзавотли консервалар учун
нитросаминлар	йўл қўйилмайди (<0.001)	
диоксинлар **	йўл қўйилмайди	

* Дастлабки маҳсулот (хом- ашё) асосида, ундаги қуруқ моддалар ва охириги маҳсулот таркибида ҳисобга олинади.

** Диоксинлар манба маҳсулотида (хом- ашё) мавжуд бўлиши мумкинлиги ҳақида асосли тахмин мавжуд бўлса, қуйидагиларни ҳисобга олган ҳолда аниқланади:

а) диоксиннинг максимал даражаси 1% -дан кам ёғ бўлган маҳсулотларга нисбатан қўлланилмайди;

б) диоксинлар полихлорланган дибензо-п-диоксинлар (ПХДД) ва полихлорланган дибензофуранлар (ПХДФ) егиндиси бўлиб, жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти (ЖССТ) шкаласи бўйича захарли эквивалентлар (ТЭ) егиндиси сифатида ифодаланади.

Токсик эквивалентлар (ЖССТ миқиёсида)

Конгенер	ТЕ қиймати
1. Дибензо-п-диоксинлар (ПХДД):	
2,3,7,8-тетрахлордибензодиоксин	1
1,2,3,7,8-пентахлордибензодиоксин	1
1,2,3,4,7,8-гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,4,7,8-гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,7,8,9-гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,4,6,7,8-гептахлордибензодиоксин	0,01
Октахлордибензодиоксин	0,0001
2. Дибензофуранлар (ПХДФ):	
2,3,7,8-тетрахлордибензофуран	0,1
1,2,3,7,8-пентахлордибензофуран	0,05
2,3,4,7,8-пентахлордибензофуран	0,5
1,2,3,4,7,8-гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,6,7,8-гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,7,8,9-гексахлордибензофуран	0,1
2,3,4,6,7,8-гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,4,6,7,8-гептахлордибензофуран	0,01
1,2,3,4,7,8,9-гептахлордибензофуран	0,01
Октахлордибензофуран	0,0001

Балиқ ва балиқ озиқ-овқат
маҳсулотларининг хавфсизлиги
тўғрисидаги махсус техник
регламентининг
6-иловаси

**Мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар учун балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг
озуқавий қиймати ва хавфсизлик кўрсаткичлари**

100 g ярим тайёр балиқ озиқ-овқат маҳсулотидаги озуқавий қиймати

1 ж а д в а л

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Йўл қўйиладиган даражалар	
		меъёр	тамгаланган
1	2	3	4
оқ сил	g	16 -дан кам эмас	+
ёғ	g	1 - 11	+
энергетик қиймати	Kcal	70 - 160	+

100 g ярим тайёр балиқ озик-овқат маҳсулотидаги хафвсизлик кўрсаткичлари

2 ж а д в а л

Кўрсаткичлар	Йўл қўйиладиган даражалар, mg/kg, кўп эмас	Изоҳ
1	2	3
Фикотоксинлар:		
чиғанокларнинг паралитик захари (сакситоксин)	йўл қўйилмайди	чиғаноклар чиғаноклар
чиғанокларнинг амнестия захари (домоевая кислота)	йўл қўйилмайди	чиғаноклар, крабларнинг ички органлари
чиғанокларнинг диарея захари (окадаикова кислота)	йўл қўйилмайди	чиғаноклар
Нитрозаминлар: N-нитрозодиметиламин (НДМА) ва N-нитрозодиэтиламин (НДЭА) хажми	йўл қўйилмайди	
гистамин*	100	тунец, скумбрия, лосос, сельд
полихлорланган бифениллар	0,5	
диоксинлар**	йўл қўйилмайди	ярим тайёр маҳсулотлар

* Дастлабки маҳсулот (хом - ашё) асосида, ундаги куруқ моддаларнинг таркибини ва охириги маҳсулотдаги.

** Диоксинлар бошланғич маҳсулот (хом - ашё)- да уларнинг бўлиши мумкинлиги ҳақида асосли тахмин мавжуд бўлса, қуйидагиларни ҳисобга олган ҳолда аниқланади:

а) диоксиннинг максимал даражаси 1% -дан кам ёғни уз ичида олган маҳсулотларга таълуқли эмас;

б) диоксинлар полихлорланган дибензо-п-диоксинлар (ПХДД) ва полихлорланган дибензофуранлар (ПХДФ) еғиндиси бўлиб, жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти (ЖССТ) шкаласи бўйича захарли эквивалентлар (ТЭ) еғиндиси сифатида ифодаланади.

Токсик эквивалентлар (ЖССТ ўлчов бўйича)

3 ж а д в а л

Конгенер	ТЭ киймати
1. Дибензо-п-диоксинлар (ПХДД):	
2,3,7,8-тетрахлордибензодиоксин	1
1,2,3,7,8-пентахлордибензодиоксин	1
1,2,3,4,7,8-гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,4,7,8-гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,7,8,9-гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,4,6,7,8-гептахлордибензодиоксин	0,01
Октахлордибензодиоксин	0,0001
2. Дибензофуранлар (ПХДФ):	

2,3,7,8-тетрахлордибензофуран	0,1
1,2,3,7,8-пентахлордибензофуран	0,05
2,3,4,7,8-пентахлордибензофуран	0,5
1,2,3,4,7,8-гексахлор дибензофуран	0,1
1,2,3,6,7,8-гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,7,8,9-гексахлордибензофуран	0,1
2,3,4,6,7,8-гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,4,6,7,8-гептахлордибензофуран	0,01
1,2,3,4,7,8,9-гептахлордибензофуран	0,01
Октахлордибензофуран	0,0001

100g махсулотдаги пазандачилик балиқ озик-овкат озуқавий қиймати

4 ж а д в а л

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Йўл қўйиладиган даражалар	
		меъёр	маркаланган
1	2	3	4
оқ сил	g	13- дан кам эмас	+
ёғ	g	8- дан кўп эмас	+
энергетик қиймати	Kcal	90-130	+
ош тузи	g	0,8-дан кўп эмас	+
крахмал	g	5- дан кўп эмас	-

**Пазандачилик балиқ озик-овкат махсулотларининг
хавфсизлик кўрсаткичи**

5 ж а д в а л

Кўрсаткичлар	Йўл қўйиладиган даражалар, mg/kg, кўп эмас	Изох
1	2	3
Фикотоксинлар:		
чиғаноқларнинг паралиitik захари (сакситоксин)	дастлабки ишлаб чиқариш (хом- ашё) устидан назорат	мидияларда сакситоксин ва ДС-сактотоксин-ни аниқлаш
чиғаноқларнинг амнестия захари (домоевая кислота)	дастлабки ишлаб чиқариш (хом- ашё) устидан назорат	мидияларда, крабларнинг ички органлари домоевая кислотани аниқлаш
чиғаноқларнинг диарея захари (окадаиковаая кислота)	дастлабки ишлаб чиқариш (хом- ашё) устидан назорат	чиғаноқларда окадаиковаая кислотани аниқлаш
Антибиотиклар*:		
левомицетин (хлорамфеникол)	йўл қўйилмайди (< 0,0003)	сут компонентли махсулот учун
тетрациклиновая группа	йўл қўйилмайди (< 0,01)	сут компонентли махсулот учун
пенициллин	йўл қўйилмайди (< 0,01)	сут компонентли махсулот учун
стрептомицин	йўл қўйилмайди (< 0,5)	сут компонентли махсулот учун
бацитрацин	йўл қўйилмайди	тухум компонентли махсулот учун

бенз(а)пирен	йўл қўйилмайди (< 0,0002)	
Нитрозаминлар:		
N-нитрозодиметиламин (НДМА) ва N-нитрозодиэтиламин (НДЭА) хажмида	йўл қўйилмайди (< 0,001)	
Гистамин**	100	тунец, скумбрия, лосос, сельд
Полихлорланган бифениллар	0,5	
Диоксинлар***	йўл қўйилмайди	ярим тайёр балиқ маҳсулотлар

* Дастлабки маҳсулотни (хом-ашё) ишлаб чиқаришда ишлатилган антибиотикларнинг қолдиқ миқдорларини назорат қилиш керак. Фойдаланиш учун тайёр ҳайвон маҳсулотларини қайта ишлов бериш левомецетин (хлорамфеникол) миқдори устидан назорат, қоидалар ва усулларини ўз ичига олган стандартлар рўйхатига киритилган тадқиқот (синов) ва ўлчов усули асосида амалга оширилади. Тадқиқот (синов) ва ўлчаш, шу жумладан намуна олиш қоидалари, мазкур техник регламенти талабларини қўллаш ва амалга ошириш ҳамда техник регламент объектларини мувофиқликни баҳолашни амалга ошириш учун зарур. Ушбу усулни тасдиқлашдан олдин дастлабки маҳсулот (хом- ашё) учун назорат амалга оширилади. Балиқ, сувдаги умуртқасизлари, бошқа сув объектлари ва улардан олинган маҳсулотлар тетрациклин гуруҳи, антибиотиклар миқдори устидан назорат қилиш қоидалари ва тадқиқот усуллари (синов) ва ўлчовни ўз ичига олган стандартлар рўйхатига киритилган тадқиқот (синов) ва ўлчов, шу жумладан намуна олиш қоидалари, ушбу техник регламентнинг талабларини, ҳамда унинг объектларини мувофиқлигини баҳолашни қўллаш ва амалга ошириш учун зарур.

** Дастлабки маҳсулот (хом- ашё) асосида, ундаги қуруқ моддалар ва охириги маҳсулот таркибида ҳисобга олинади.

*** Диоксинлар манба маҳсулотида (хом - ашёда) мавжуд бўлиши мумкинлиги ҳақида асосли тахмин мавжуд бўлса, қуйидагиларни ҳисобга олган ҳолда аниқланади:

а) диоксиннинг максимал даражаси ёғнинг миқдори 1% дан кам бўлган маҳсулотларга нисбатан қўлланилмайди;

б) диоксинлар полихлорланган дибензо-п-диоксинлар (ПХДД) ва полихлорланган дибензофуранлар (ПХДФ) егиндиси бўлиб, жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти (ЖССТ) шкаласи бўйича захарли эквивалентлар (ТЭ) егиндиси сифатида ифодаланади):

Токсик эквивалентлар (ЖССТ ўлчови бўйича)

б ж а д в а л

Конгенер	ТЭ қиймати
1	2
1. Дибензо-п-диоксины (ПХДД):	
2,3,7,8 - тетрахлордибензодиоксин	1
1,2,3,7,8 - пентахлордибензодиоксин	1
1,2,3,4,7,8 - гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,4,7,8 - гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,7,8,9 - гексахлордибензодиоксин	0,1
1,2,3,4,6,7,8 - гептахлордибензодиоксин	0,01
Октахлордибензодиоксин	0,0001

2. Дибензофуранлар (ПХДФ):	
2,3,7,8 - тетрахлордибензофуран	0,1
1,2,3,7,8 - пентахлордибензофуран	0,05
2,3,4,7,8 - пентахлордибензофуран	0,5
1,2,3,4,7,8 - гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,6,7,8 - гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,7,8,9 - гексахлордибензофуран	0,1
2,3,4,6,7,8 - гексахлордибензофуран	0,1
1,2,3,4,6,7,8 - гептахлордибензофуран	0,01
1,2,3,4,7,8,9 - гептахлордибензофуран	0,01
Октахлордибензофуран	0,0001

Балиқ ва балиқ озиқ-овқат маҳсулотларининг
хавфсизлиги тўғрисидаги махсус техник
регламентининг
7-илоvasи

**Овланадиган балиқлар ва сув умуртқасизларнинг асосий турларидан тайёрланган
музлатилган маҳсулотларнинг мушак тўқималарида намликнинг
рухсат этилган меъёрлари**

1 жадвал

Овланадиган балиқлар ва сув умуртқасизларининг асосий турларининг номи			Рухсат этилган намлик миқдори %, кўп эмас	Гуруҳ рақа- ми
ўзбекча, русча номи	лотинча номи	маҳсулот номи		
1	2	3	4	5
I. Денгиз ва океан балиқлари				
1. Атлантика лососи <i>Лосось атлантический(семга)</i>	Salmo salar	Лосось атлантически й (семга)	72,0	1
2. Кижуч <i>Кижуч</i>	Oncorhynchuskisutch	Кижуч	72,0	1
3. Сериолелла <i>Сериорелла</i>	Seriorella brama	Сериолелла	72,0	1
4. Сима <i>Сима</i>	Oncorhynchus masou	Сима	72,0	1
5. Гренландияликора палтус <i>Палтус черный гренландский</i>	Reinhardtius hippoglossoides	Палтус	74,0	2
6. Оддий тунец (кўк, қизил, шарқий) <i>Тунец обыкновенный (синеперый, синий , красный, восточный)</i>	Thunnus thynnus	Тунец	74,0	2
7. Япония скумбрияси (япон денгизли, шарқий, куриллий) <i>Скумбрия японская (япономорская, восточная, курильская)</i>	Scomber japonicus (Pneumatophorus japonicus)	Скумбрия курильская	74,0	2
8. Ёғли балиқ <i>Масляная рыба</i>	Hyperoglypheperciformis	Масляная рыба	74,0	2
9. Гипероглиф <i>гипероглиф</i>	Hyperoglypheantarctica	Масляная рыба	74,0	2

10. Оддий ёғли балиқ <i>Масляная рыба обыкновенная</i>	<i>Hyperoglyphe pringlei</i>	Масляная рыба	74,0	2
11. Кета <i>Кета</i>	<i>Oncorhynchus keta</i>	Кета	76,0	3
12. Катта кўзли тунес <i>Тунец большеглазый</i>	<i>Thunnus obesus (Parathunnus obesus)</i>	Тунец	76,0	3
13. Сарик тукли тунес (сарик думли тунец) <i>Тунец желтоперый (тунец желтохвостый)</i>	<i>Thunnus albacares</i>	Тунец	76,0	3
14. Узун думли тунес (Австралия тунеси) <i>Тунец длинохвостый (австралийский тунец)</i>	<i>Germoalalunga</i>	Тунец	76,0	3
15. Узун тукли тунец (оқ тунец, узун канотли, албакор) <i>(Тунец длиноперый (белый тунец, длинокры-лый, альбакор)</i>	<i>Germoalalunga</i>	Тунец	76,0	3
16. Атлантика скумб-рияси (оддий, йўл-йўл, макрель) <i>Скумбрия атлантическая обыкновенная, полосатая, макрель)</i>	<i>Scomber scombrus</i>	Скумбрия атлантическая	76,0	3
17. Оддий денгиз леш (атлантика денгизи, брама) <i>Лещ морской обыкновенный (атлантический морской, брама)</i>	<i>Bramabrama</i>	Морской лещ	76,0	3
18. Тилла кефаль (сингиль) <i>Золотая кефаль (сингиль)</i>	<i>Mugilauratus, Mugilcephalus</i>	Кефаль	76,0	3
19. Оддий лаврак (денгиз бўриси) <i>Лаврак обыкновенный (морской волк)</i>	<i>Dicentrarchus labrax</i>	Лаврак	78,0	4 гурух
20. Жигарранг пристипома (ворчун-боло, жигарранг, тўнғирлайдиган, кўмиш ранг йўлли ворчун) <i>Пристипома бурая (ворчун боло, каштановая, хрюкальцик, полосатый, серебристый ворчун)</i>	<i>Pomadasy bennetti, Pomadasy hasta (P. manadensis)</i>	Пристипома	78,0	4
21. Жануб терпуги (янония терпуги). <i>Терпуг южный (терпуг японский)</i>	<i>Hexagrammos otakii</i>	Терпуг	78,0	4
22. Луфар <i>Луфарь</i>	<i>Pomatomus saltatrix</i>	Луфарь океанический	78,0	4
23. Ставрида трек <i>Ставрида треке</i>	<i>Trachurus trecae</i>	Ставрида океаническая	78,0	4
24. Перу ставрида (Тинч океанли) <i>Ставрида перуанская (тихоокеанская)</i>	<i>Trachurus symmetricus murphyi</i>	Ставрида океаническая	78,0	4
25. Оддий ставрида	<i>Trachurus trachurus</i>	Ставрида	78,0	4

<i>Ставрида обыкновенная</i>				
26. Кулранг луциан, кизил думли, парго, кизил <i>Луциан серый, красно-хвостый, парго, красный</i>	Lutjanusgriseus, Lutjanussynagris, Lutjanusanalis, Lutjanusaya	Луциан океанический	78,0	4
27. Катта сериола <i>Сериола большая</i>	Seriolladumerili	Сериола	78,0	4
28. Кулранг капитан горбили <i>Серебристый капитанский горбыль</i>	Otolithus brachygnathus	Рыба капитан	80,0	5
29. Капитан горбыль <i>Капитанский горбыль</i>	Pseudolithus moorii	Рыба капитан	80,0	5
30. Сенегал (катта оғизли) капитан горбили (<i>большеротый</i>) капитанский горбыль	Pseudolithussenegalensis	Рыба капитан	80,0	5
31. Калифорния скумбрияси (шаркий Тинч океани) Скумбрия калифорнийская (<i>восточно-тихоокеанская</i>)	Scomberjaponicusdiego (Pneumatophorusdiego)	Скрумбрия восточно -ти-хоокеанская	80,0	5
32. Куёшли балик <i>Солнечник</i>	Zeus faber	Солнечник	80,0	5
33. Пиленгас (кефаль)	Mugilsoiyu	Пиленгас	80,0	5
34. Думли лепидоп <i>Лепидоп хвостатый</i>	Lepidopuscaudatus	Лепидоп океанический	80,0	5
35. Оддий килич-балик <i>Сабля-рыба обыкновенная</i>	Trichiurus lepturus	Сабля- рыба океаническая	80,0	5
36. Қора килич-балик <i>Сабля -рыба черная обыкновенная</i>	Aphanopus carbo	Сабля- рыба океаническая	80,0	5
37. Карас кантарус <i>Карась кантарус</i>	Spondylisoma cantharus	Карась океанический	80,0	5
38. Йўл-йўл карас <i>Карась полосатый</i>	Diplodus vulgaris	Карась океанический	80,0	5
39. Кулранг пагел (доғли, канар) <i>Пагель серебристый (пятнистый, канарский)</i>	Pagellus sp.	Карась океанический	80,0	5
40. Тинч океани тумшукли <i>Клювач тихоокеанский</i>	Sebastes alutus	Морской окунь	80,0	5
41. Денгиз окуни(тилла) <i>Окунь морской (золотистый)</i>	Sebastes marinus	Морской окунь	80,0	5
42. Аляска шипошеги <i>Щипошек аляскинский</i>	Sebastolobus alascanus	Морской окунь	80,0	5
43. Кўк оғизли окун <i>Окунь синеротый</i>	Helicolenusdactylopterus	Морской окунь	80,0	5
44. Буқа кўз окун <i>Окунь бычий глаз</i>	Priacanthusarenatus	Морской окунь	80,0	5
45. Хаворанг окун <i>Окунь голубой</i>	Sebastesmystinus	Морской окунь	80,0	5
46. Лимонли окун <i>Окунь лимонный</i>	Holanthiasfronticinctus	Морской окунь	80,0	5

47. Тумшукли окун <i>Окунь клювокрылый</i>	Sebastesmentella	Морской окунь	80,0	5
48. Бахайбат окун <i>Окунь гигант</i>	Sebastodesintroniger	Морской окунь	80,0	5
49. Катта кўзли зубан <i>Большеглазый зубан</i>	Dentex sp.	Зубан	80,0	5
50. Хаворанг молва <i>Мольва голубая</i>	Molvadypterygia	Мольва морская	80,0	5
51. Паст танали берикс <i>Берикс низкотельный</i>	Beryxsplendens	Берикс	80,0	5
52. Ён бармокли палци-пер (палинемус) <i>Пальцепер десятипальный (полинемус)</i>	Galeoidesdecadactylus	Пальцепер	80,0	5
53. Бахайбат мероу (кўнғир группер) <i>Мероу гигантский (бурый группер)</i>	Epinephelusmarginatus	Мероу	80,0	5
54. Йўл-йўл мероу <i>Мероу полосатый</i>	Epinephelusaeneus	Мероу	80,0	5
55. Салака (балтика сельди) <i>Салака (балтийская сельдь)</i>	Clupea harengus membras	Салака (балтийская сельдь)	82,0	5
56. Ок қонли чўртан-балик (музли балик) <i>Щука белокровка, ледовая рыба, ледяная рыба</i>	Champscephalus gunnari, Champscephalus aceratus, Chaenodraco wilsoni	Ледяная рыба	82,0	5
57. Тишли терпуг (илон тишли, офиодон) <i>Терпуг зубаты (змеегуб, офиодон)</i>	Ophiodon elongatus	Терпуг	82,0	5
58. Узоқ шарк навагаси <i>Навага дальневосточная (вахня)</i>	Eleginus gracilis	Навага	82,0	5
59. Шимол навагаси <i>Навага северная</i>	Eleginus navaga	Навага	82,0	5
60. Яшил нототения (океан букачаси) <i>Нототения зеленая</i>	Notothenia gibberifrons	Бычок океанический	82,0	5
61. Мармар нототей <i>Нототения мраморная</i>	Notothenia rossi marmorata	Мраморная нототения	82,0	5
62. Атлантика сельди (атлантик-скандинавия, норвегия, мурман-скали, океанли кўп қовурғали) <i>Сельдь атлантическая (атлантически-скандинавская, норвежская, мурманская, многопозвонковая, океаническая)</i>	Clupea harengus harengus	Сельдь атлантическая	82,0	5
63. Тинч океани сельди (шарқий, кам умуртқали) <i>Сельдь тихоокеанская (восточная, малопозвонковая)</i>	Clupea harengus pallasi	Сельдь тихоокеанская	82,0	5
64. Кулранг хек (кулранг мерлуза, шимолий америкали мерлузаси) Хек серебристый (серебоистая мерлуза, североамериканская мерлуза)	Merluccius bilinearis	Хек серебристый	82,0	5
65. Аргентинали мерлуза (патагонли, патагон хеки) <i>Мерлуза аргентинская (патагонская, патагонский хек)</i>	Merluccius hubbsi	Хек серебристый	82,0	5

66. Сенегал мерлузаси (қора ёки сенегал хеки) <i>Сенегальская мерлуза (черный или сенегальский хек)</i>	Merluccius senegalensis	Хек серебристый	82,0	5
67. Кап мерлузаси (жанубий африка кап хеки) <i>Мерлуза капская (южноафриканская, хек капский)</i>	Merluccius capensis	Хек серебристый	82,0	5
68. Горбуша <i>Горбуша</i>	Oncorhynchus gaorbusch	Горбуша	82,0	5
69. Судак <i>Судак</i>	Stizostedion lucioperca	Судак	82,0	5
70. Европали бельдюга <i>Бельдюга европейская</i>	Zoarces viviparus	Бельдюга океаническая	82,0	5
71. Уқ тишли палтус <i>Палтус стрелозубый</i>	Atheresthes evermanni	Палтус	82,0	5
72. Ок рангли палтус (оддий, атлантик) <i>Палтус белокрылый (обыкновенный, атлантический)</i>	Hippoglossus hippoglossus	Палтус	82,0	5
73. Ок рангли палтус (тинч океанли) <i>Палтус белокрылый (тихоокеанский)</i>	Hippoglossus Stenolepis	Палтус	82,0	5
74. Узун атлантика кам-баласи (қизил камбала) <i>камбала атлантическая длинная (камбала красная)</i>	Glyptocephalus cynoglossus	Камбала	82,0	5
75. Денгиз камбаласи (оддий) <i>камбала морская обыкновенная</i>	Pleuronectes platessa	Камбала	82,0	5
76. Кичик оғизли камбала <i>камбала малоротая</i>	Glyptocephalus stelleri	Камбала	82,0	5
77. Камбала-тюрбо (катта ромб, калкан) <i>Камбала-тюрбо (большой ромб, калкан)</i>	Scophthalmus maximus	Камбала – тюрбо	82,0	5
78. Палтуссимон камбала <i>Камбала палтусовидная</i>	Hippoglossoides elassodon	Камбала	82,0	5
79. Денгиз камбаласи (оддий, платесса, плоскуша) <i>Камбала морская (обыкновенная, платесса, плоскуша)</i>	Pleuronectes platessa (Platessa platessa)	Камбала	82,0	5
80. Юлдуз симон камбала (тинч океанли дарёли) <i>Камбала звездчатая (тихоокеанская, речная)</i>	Platichthys stellatus	Камбала	82,0	5
81. Сарик коринли камбала <i>Камбала желтобрюхая</i>	Pleuronectes quadrituberculatus	Камбала	82,0	6
82. Сайда <i>Сайда</i>	Pollachius virens	Сайда	82,0	6
83. Пикша <i>Пикша</i>	Melanogrammus aeglefinus	Пикша	83,0	7
84. Тинч океанли треска <i>Треска тихоокеанская</i>	Gadus macrocephalus	Треска	83,0	7
85. Атлантик трескаси <i>Треска атлантическая</i>	Gadus morhua morhua	Треска	83,0	7
86. Балтикали треска <i>Треска балтийская</i>	Gadus morhua callarias	Треска	83,0	7
87. Жанубий путассу <i>Путассу южная</i>	Micromesistius australis	Путассу	83,0	7
88. Шимолий путассу (ок рангли) <i>Путассу северная (белянка)</i>	Micromesistius poutassou	Путассу	83,0	7
89. Доғли зубатка (олабула) <i>Зубатка пятнистая (пестрая)</i>	Anarhichas minor	Зубатка пятнистая	83,0	7

90. Тинч океанли хек (орегонли, тинч океанли ёки шимолийли мерлуза) <i>Хек тихоокеанский (орегонская, тихоокеанская или северная мерлуза)</i>	Merluccius productus	Хек тихоокеанский	84,0	8
91. Камбала-ёрш (пал-туссимон европали) <i>Камбала -ёрш (европейская палтусовидная)</i>	Hippoglossoides Platessoideslimandoides	Камбала атлантическая	84,0	8
92. Сарик тангали камбала <i>Камбала желтоперая</i>	Limanda aspera	Камбала желтоперая	84,0	8
93. Денгиз қизил елим балиғи <i>Налим морской красный</i>	Urophycis chuss	Налим морской	84,0	8
94. Денгиз оқ елим балиғи <i>Налим морской белый</i>	Urophycis tenuis	Налим морской	84,0	8
95. Америкали макру-ронус <i>Макруронус американский</i>	Macruronus magellanicus	Макруронус	84,0	8
96. Минтай	Theragra chalcogramma	Минтай	84,0	8
97. Қора палтус (кўк пўтли) <i>Палтус черный (синекорый)</i>	Reinhardtius Hippoglossoidesmatsuurae	Палтус	86,0	9
98. Тароқ симон - тангали макрурус <i>Макрурус гребенчато-чешуйный</i>	Macrourus carinatus	Макрурус	86,0	9
99. Шимолий макрурус <i>Макрурус северный</i>	Macrourus berglax	Макрурус	86,0	9
100. Жанубий атлантикали макрурус <i>Макрурус южно-атлантический</i>	Coryphaenoides holotrachys	Макрурус	86,0	9
101. Талисман	Alepocephalus sp.	Гладкоголов	90,0	10
II. Ички сув хавзалари балиқлари				
102. Арктикали омул <i>Арктический омуль</i>	Coregonus autumnalis	Омуль	74,0	2
103. Оқ амур лещ <i>Белый амурский лещ</i>	Parabramis pekinensis	Лещ	74,0	2
104. Сахалинли таймен (чевица, гой) <i>Сахалинский таймень (чевица, (гой)</i>	Hucho perryi	Таймен	74,0	2
105. Амур сиги <i>Амурский сиг(уссурийский)</i>	Coregonus ussuriensis	Сиг	74,0	2
106. Севрюга	Acipenser stellatus	Севрюга	74,0	2
107. Голец	Salvelinus alpinus	Голец	74,0	2
108. Рус бакра балиғи <i>Русский осетр</i>	Acipenser gueldenstaedtii	Осетр	74,0	2
109. Камалак форел <i>Радужная форель</i>	Salmo irideus	Форель радужная	72,0	1
110. Амур бакра балиғи <i>Амурский осетр</i>	Acipenser schrenckii	Амурский осетр	76,0	3
111. Қора байкалли хариус <i>Черный байкальский хариус</i>	Thymallus arcticus baicalensis	Черный байкальский хариус	76,0	3
112. Шарқий қизилқанот (угай) <i>Восточная красноперка (угай)</i>	Leuciscus brandti	Красноперка восточная	76,0	3
113. Байкал омули <i>Омуль байкальский</i>	Coregonus autumnalis migratorius	Омуль байкальский	76,0	3
114. Амур хариуси <i>Амурский хариус</i>	Thymallus arcticus grubei	Амурский хариус	78,0	4
115. Оқ кайрок балиқ <i>Жерех</i>	Aspius aspius	Жерех	78,0	4
116. Камчаткали хариуси	Thymallus arcticus grubei	Камчатский	78,0	4

<i>Камчатский хариус</i>	natio mertensi	хариус		
117. Таймень	Hucho taimen	Таймень	78,0	4
118. Лакка балиқ <i>Сом</i>	Silurus glanis	Сом	78,0	4
119. Байкал сиги (кичик денгизли сиг) <i>Байкальский сиг (сиг маломорский)</i>	Coregonus lavaretus baicalensis	Сиг байкальский	78,0	4
120. Пангасиус	Pangasius hypophthalmus	Пангасиус	78,0	4
121. Кумуш товонбалиқ <i>Карась серебряный</i>	Carassius auratus gibelio	Серебряный карась	78,0	4
122. Сазан	Cyprinus carpio	Сазан	80,0	5
123. Пыжьян (сибирли сиг) <i>Пыжьян (сибирский сиг)</i>	Coregonus lavaretus pidschian	Пыжьян	80,0	5
124. Волховли сиг (сиг, сигбошли) <i>Волховский сиг (сиг, сигапов)</i>	Coregonus lavaretus baeri	Сиг	80,0	5
125. Лещ (лещ, чебак, белек) <i>Лещ</i>	Abramis brama	Лещ	80,0	5
126. Сибир бақрабалиқ <i>Сибирский осетр</i>	Acipenser baerii	Сибирский осетр	80,0	5
127. Стерлядь	Acipenser ruthenus	Стерлядь	80,0	5
128. Зоғора балиқ <i>Карп</i>	Cyprinus carpio	Карп	80,0	5
129. Оқ дунгпешона <i>Белый толстолобик</i>	Hypophthalmichthys molitrix	Белый толстолобик	80,0	5
130. Қизил канот <i>Красноперка</i>	Scardinius erythrophthalmus	Красноперка	80,0	5
131. Оқ амур <i>Белый амур</i>	Stenopharyngodon idella	Белый амур	80,0	5
132. Қора амур <i>Черный амур</i>	Mylopharyngodon piceus	Черный амур	80,0	5
133. Буффало <i>Буффало</i>	Ictiobus bubalus	Буффало	80,0	5
134. Олачипор дунг пешона <i>Пестрый толстолобик</i>	Aristichthys nobilis	Пестрый толстолобик	82,0	6
135. Дунг пешона <i>Толстолобик</i>	Aristichthys vinogradovy	Толстолобик	82,0	6
136. Атлантикали бақрабалиқ <i>Атлантический осетр</i>	Acipenser sturio	Атлантический осетр	82,0	6
137. Олабуға балиқ <i>Окунь</i>	Perea fluviatilis	Окунь	82,0	6
138. Чўртан балиқ <i>Щука</i>	Esox lucius	Щука	82,0	6
139. Канал лаққа балиқ <i>Канальный сом</i>	Ictalurus punctatus Raf.	Канальный сом	84,0	7
140. Тилапия	Tilapia sp.	Тилапия	84,0	7
141. Кларий лакка балиқ <i>Сом клариевый</i>	Clarias gariepinus	Клариевый сом	84,0	7
142. Илон боши <i>Змееголова</i>	Channaargus	Змееголова	84,0	7
143. Оддий судак <i>Судак обыкновенный</i>	Stizostedion lucioperca	Судак	84,0	7
144. Маринка	Schizothorax intermedius	Маринка		
145. Аральская плотва	Rutilus aralensis	Плотва	80,0	5
146. Чехонь	Pelecuscultratus	Чехонь	80,0	5
147. Корейская востробрюшка	Hemiculter leuciscus	Востробрюшка	80,0	5
148. Аральский усач	Barbus brachycephalus	Усач аральский	84,0	7
149. Туркестанский усач	Barbus capito conocephalus	Усач туркестанский	84,0	7
150. Аральская шемая	Chalcalburnus schalcoides aralensis	Шемая аральская		1
151. Стальноголовый лосось	Salmogairdneri	Стальноголовый лосось		7
III. Денгиз умуртқасизлари (кальмарлар, креветкалар, гребешоклар, мидиялар)				
1. Лирата трубачи <i>Трубац лирата</i>	Neptunealyrata	Трубац	76,0	3
2. Варицифер трубачи <i>Трубац Варицифера</i>	Neptuneavariciphera	Трубац	76,0	3

3. Ёсимлик кискичбакаси <i>Шримс травяной</i>	<i>Pandaluslatirostris</i>	Шримс травяной (чили травяной)	76,0	3
4. Тинч океани кальмари <i>Кальмар тихоокеанский</i>	<i>Todarodespacificus</i>	Кальмар тихоокеан- ский	78,0	4
5. Аргентинали иллекс кальмари <i>Кальмар аргентинский</i>	<i>Illexargentines</i>	Кальмар аргентинский	78,0	4
6. Бартрама кальмари <i>Кальмар Бартрама</i>	<i>Ommastrephesbartrami</i>	Кальмар Бартрама	78,0	4
7. Лолиго кальмари <i>Кальмар Лолиго</i>	<i>Loligo vulgaris</i>	Кальмар Лолиго	78,0	4
8. Уникум трубачиси <i>Трубач уникам</i>	<i>Clinopegmaunicum</i>	Трубач уникам	78,0	4
9. Ширмс-креветка <i>Креветка шримс</i>	<i>SclerocrangonSalebrosa</i>	Креветка Шримс	80,0	5
10. Денгиз гребешоги <i>Гребешок морской</i>	<i>Pectenyessoensis</i>	Денгиз гребешоги	80,0	5
11. Шимолий пушти креветка (чукур сувли) <i>Креветка северная розовая глубоководная</i>	<i>Pandalus borealis</i>	Креветка северная розовая	80,0	5
12. Мидия	<i>Mytilus edulis</i>	Мидия	80,0	5
13. Камчатка кискичбакаси <i>Краб камчатский</i>	<i>Paralithodescamtschaticus</i>	Краб камчатский	82,0	6
14. Кўк кискичбака <i>Краб синий</i>	<i>Paralithodes platypus</i>	Краб синий	82,0	6
15. Қирқадиган кискичбақалар <i>Краб-стригун</i>	<i>Chionoectes opilio elongatus</i>	Краб-стригун	83,0	7
16. Сахалин мак- страси (оқ чиганок) <i>Макстра сахалинская (белая ракушка)</i>	<i>Spisula (Mactra) sachalinensis</i>	Макстра сахалинская	83,0	7
17. Саккиз оёқ <i>Осьминог</i>	<i>Octopus dofleini</i>	Осьминог	84,0	8
18. Бахайбат кальмар <i>Кальмар гиганский</i>	<i>Dosidicus gigas</i>	Кальмар гиганский	86,0	9